

Følgende vilkår er inkludert:

Generelle vilkår	3		
1 Forsikringsavtalen	3		
2 Ved skade	4		
3 Følgene av svik	4		
4 Generelle bestemmelser	4		
Forsikringsvilkår - eiendom	7		
1 Hvem forsikringen gjelder for	7		
2 Når forsikringen gjelder	7		
3 Hvor forsikringen gjelder	7		
4 Hva som er forsikret	7		
5 Forsikringens omfang	9		
6 Forsikringssum	13		
7 Egenandeler og aldersfradrag	13		
8 Sikkerhetsforskrifter og endring av risikoen	14		
9 Plikter ved skade	17		
10 Skadevurdering og erstatningsregler	17		
Forsikringsvilkår - anticimex skadeforsikring for boligbygning	20		
Introduksjon	20		
1 Hvem forsikringen gjelder for	20		
2 Når forsikringen gjelder	20		
3 Hvor forsikringen gjelder	20		
4 Hva som er forsikret	20		
5 Forsikringens omfang	20		
6 Forsikringssum	21		
7 Egenandel	21		
8 Sikkerhetsforskrift	21		
9 Forsikringstakers/sikredes plikter	21		
10 Skadeoppgjør ved bygningsskade	21		
Forsikringsvilkår - ansvarsforsikring	22		
1 Hvem forsikringen gjelder for	22		
2 Når forsikringen gjelder	22		
3 Hvor forsikringen gjelder	22		
4 Hva som inngår i forsikringen	22		
5 Forsikringens omfang	22		
6 Forsikringssum	23		
7 Egenandel	23		
8 Sikkerhetsforskrifter	23		
9 Plikter ved skadetilfellet	24		
10 Skadevurdering og erstatningsregler	25		
Forsikringsvilkår - rettshjelp	26		
1 Hvem forsikringen gjelder for	26		
2 Når forsikringen gjelder	26		
3 Hvor forsikringen gjelder	26		
4 Hva som inngår i forsikringen	26		
5 Forsikringens omfang	26		
6 Forsikringssum	27		
7 Egenandel	27		
8 Sikkerhetsforskrifter	27		
9 Plikter ved skadetilfellet	27		
10 Skadevurdering og erstatningsregler	27		
Forsikringsvilkår - kriminalitet	29		
1 Hvem forsikringen gjelder for	29		
2 Når forsikringen gjelder	29		
3 Hvor forsikringen gjelder	29		
4 Hva som inngår i forsikringen	29		
5 Forsikringens omfang	29		
6 Forsikringssum	30		
7 Egenandel	30		
8 Sikkerhetsforskrifter	30		
9 Plikter ved skadetilfellet	30		
10 Skadevurdering og erstatningsregler	30		
Forsikringsvilkår - styreansvar	32		
1 Hvem forsikringen gjelder for	32		
2 Når forsikringen gjelder	32		
3 Hvor forsikringen gjelder	32		
4 Hva som inngår i forsikringen	32		
5 Forsikringens omfang	33		
6 Forsikringssum	33		
7 Egenandel	33		
8 Sikkerhetsforskrifter	33		
9 Plikter ved skadetilfellet	34		
10 Skadevurdering og erstatningsregler	34		
Vilkår - Personalforsikring	35		
Oversikt	35		
1 Hvem forsikringen kan gjelde for	35		
2 Standard yrkesskadeforsikring	35		
3 Utvidet yrkesskadeforsikring mellom hjem og arbeid	36		
4 Forhøyet yrkesskadeforsikring	36		
5 Annen Ulykke (enn yrkesulykke)	36		
6 Annen Sykdom (enn yrkessykdom)	36		
7 Ektefelle/Barn	36		
8 Psykologisk Førstehjelp	36		
9 Regler ved erstatningsoppgjør	36		
10 Administrative bestemmelser	38		
11 Tvister. Klagenemnd	40		
12 Forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring	40		

Forsikringsvilkår - kollektiv ulykke	43
1 Hvem forsikringen gjelder for	43
2 Når forsikringen gjelder	43
3 Hvor forsikringen gjelder	43
4 Hva forsikringen gjelder	43
5 Forsikringens omfang	43
6 Forsikringssum	45
7 Egenandel	45
8 Sikkerhetsforskrifter	45
9 Den forsikredes plikt ved skade	45
10 Skadevurdering og erstatningsregler	45
11 Betaling	46
12 Klagebehandling	46
Forsikringsvilkår - Kjøretøy under 3.5 tonn	47
1 Hvem forsikringen gjelder for	47
2 Når forsikringen gjelder	47
3 Hvor forsikringen gjelder	47
4 Hva som er forsikret	47
5 Forsikringens omfang	48
6 Forsikringssummer	49
7 Egenandeler	49
8 Sikkerhetsforskrifter og endring av risiko	49
9 Forsikredes plikter ved skadetilfelle	49
10 Skadevurdering og erstatningsregler	49
11 Reduksjon/tillegg (bonus/malus)	51
Definisjoner	52
Definisjoner for Person	52

Disse vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset.

1 Forsikringsavtalen

Forsikringsavtalen er underlagt lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL).

1.1 Forsikringsselskapet

If Skadeforsikring NUF, heretter kalt If.

1.2 Avtaleperiode

Forsikringen gjelder fra det tidspunkt avtale er vedtatt av partene eller fra og med en senere avtalt dato kl 00.00. Forsikringen gjelder til kl 24.00 siste dato i avtaleperioden. Tilsvarende gjelder for senere fornyelser.

Hvis det er en forutsetning at forsikringen skal være betalt før Ifs ansvar begynner å løpe, fremgår dette av forsikringsbeviset for den enkelte dekning.

1.3 Betaling

Det er en forutsetning at forsikringen blir betalt innen den frist som fremgår av betalingsvarselet.

Ved terminvis betaling eller ved delvis betaling, svarer If bare for skader som inntreffer i den perioden som det er betalt for.

Dersom endringen eller utvidelsen av forsikringen ikke betales innen betalingsfristen, vil endringen/utvidelsen bli annullert.

Opphører en løpende forsikring i avtaleperioden, har selskapet krav på premie forholdsmessig etter den tiden forsikringen har vært i kraft, med mindre noe annet fremgår av det enkelte forsikringsvilkår.

1.4 Fornyelse av forsikring som gjelder minst et år

Forsikringen fornyes for ett år av gangen, hvis ikke forsikringstakeren har sagt opp avtalen innen forsikringstidens utløp.

1.5 Oppsigelse i forsikringstiden

1.5.1 Sikrede kan si opp

Livsforsikring

Sikrede kan si opp livsforsikringen når som helst i forsikringsåret. Dette kan være fraveket i avtaler om kollektiv forsikring og vil i så fall fremgå av forsikringsbeviset.

Annen personforsikring

Sikrede kan si opp annen personforsikring når som helst med en måneds varsel, jf. FAL § 12-3, 3. ledd.

- Dersom behovet faller bort eller ved andre særlige grunner kan forsikringen sies opp umiddelbart.
- Dette punkt kan være fraveket i avtaler om kollektiv forsikring og vil i så fall fremgå av forsikringsbeviset.

Skadeforsikring

Forsikringstakeren kan si opp forsikringen dersom forsikringsbehovet faller bort, ved flytting av forsikringen eller ved andre særlige grunner, jf. FAL § 3-6, 1. ledd.

Oppsigelsen må skje med en måneds varsel. Ved flytting av forsikringen skal varselet skal inneholde opplysning om dato for flyttingen og til hvilket selskap den skal flyttes til, jf. FAL § 3-6, 2. ledd, 2. punktum. For at oppsigelsen skal komme inn under reglene om flytting, må den nye forsikringen ha vesentlig samme eller videre dekningsomfang.

For kollektive forsikringsavtaler og forsikringsavtaler for virksomheter som kommer inn under FAL § 1-3 bokstav a til e, kan retten til flytting fravikes. Dette vil i så fall fremgå av forsikringsbeviset.

1.5.2 If kan si opp forsikringen

For If er oppsigelsestiden to måneder før utløpet av forsikringstiden. Forsikringsvilkår og pris kan endres og blir gjeldende fra fornyelsesdag.

Oppsigelse i forsikringstiden med kortere frist enn to måneder.

If kan si opp forsikringen med øyeblikkelig virkning hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen, jf. FAL §§ 4-3 og 13-3.

If kan si opp forsikringen med en ukes varsel hvis det foreligger svik i skadeoppgjøret, jf. FAL §§ 8-1 og 18-1.

If kan si opp forsikringen med 14 dagers varsel dersom det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, jf. FAL §§ 4-3 og 13-3.

Oppsigelse i forsikringstiden med to måneders frist.

If kan si opp forsikringen med to måneders varsel, jf. FAL §§ 3-7 og 12-4, hvis det er rimelig og

- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har fremkalt - eller har medvirket til å fremkalle - skade forsettlig, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har forsømt å overholde en sikkerhetsforskrift, eller
- skadeforløpet viser stort avvik fra det normale, eller
- det i løpet av de siste 12 måneder har vært minst tre skader til sammen under denne og andre avtaler med If, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har medvirket til svik mot If ihht FAL §§ 4-3/13-2 eller §§ 8-1/18-1, eller
- forsikringstaker gjentatte ganger har misligholdt betalingsfristene, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede eller noen som kan identifiseres med disse, har fremsatt trusler mot ansatte i If.

If kan også si opp forsikringen med to måneders frist, jf. FAL §§ 3-7 og 12-4, der bruken av forsikringsgjenstanden eller sikredes virksomhet endres i forsikringstiden på en måte som innebærer at If ikke ville ha overtatt forsikringen om det nye forholdet hadde foreligget ved forsikringstidens

begynnelse, eller er av betydning for Ifs mulighet til å gjenforsikre.

1.6 Betaling når forsikringsavtalen er opphørt

Dersom betalingsfristen ved 2. gangs varsel betalingspåminnelse ikke overholdes, opphører avtalen helt eller delvis på grunn av manglende betaling. If har i slike tilfeller krav på premie for den tid det har vært i ansvar etter bestemmelsene i FAL kapittel 5 og/eller 14.

Avtalen, eller de deler av avtalen som kravet gjelder, blir annullert. If har også krav på et tillegg for følgende omkostninger:

- poliseutstedelseskostnad inntil 300 kr pr avtale
- panthaverinteresse inntil 300 kr pr. forsikringsobjekt, dog kr 600 for fritidsbåt
- bilansvar tilsvarende inntil to måneders premie

2 Ved skade

2.1 Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårene, gjelder følgende bestemmelser om fremgangsmåten

Skjønn avgis av sakkyndige og uheldede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han eller hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han eller hun har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han eller hun velger. Før skjønnet velger de to skjønnsmenn en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnet foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene plikter å innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgis sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatning skal dog ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnet bæres av partene med en halvdel hver. Er det If som krever skjønn ved tingskade, og den annen part er forsikringstaker i egenskap av privatperson, dekker If likevel alle omkostninger ved skjønnet hvis forsikringstakeren ikke selv ønsker å bære sin del. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

2.2 Renter av erstatningsbeløp

Sikrede har krav på renter overensstemmende med reglene i FAL § 8-4 eller § 18-4.

2.3 Merverdiavgift

If erstatter ikke merverdiavgift som sikrede har fradragsrett for i sin næringsvirksomhet.

2.4 Mangelfull/feilaktig utført reparasjon

If svarer ikke for mangelfull/feilaktig utført reparasjon, eller følgeskader etter slik reparasjon, med mindre de nye skadene er dekningsmessige i henhold til forsikringens vilkår.

3 Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot If, mister ethvert erstatningskrav mot If etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse, og If kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf. punkt om "Oppsigelse i forsikringstiden" samt FAL §§ 4-2, 4-3 og 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1.

4 Generelle bestemmelser

4.1 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlater å få tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlater å få tilsvarende anvendelse fra personer som er nevnt i FAL § 4-11.

Næring

De handlinger eller unnlater som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for. Sikrede identifiseres tilsvarende med sine kontraktsmedhjelperes handlinger eller unnlater.

4.2 Ulovlige interesser

Forsikringen omfatter kun lovlige interesser som kan verdsettes i penger.

4.3 Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte det tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen. Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

4.4 Lovvalg

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

4.5 Valuta

Prisen, forsikringssummer, erstatningsbeløp m.v. som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis.

4.6 Garantiordning for skadeforsikring

If er medlem av garantiordningen for skadeforsikring, se lov 12. juni 1996 nr. 75 om banksikring kapittel 2a og forskrift 22. desember 2006 nr. 1617 om garantiordning for skadeforsikring. Ordningen skal være en trygghet for sikrede dersom If ikke kan betale det de plikter i henhold til inngåtte skadeforsikringsavtaler.

Garantiordningen dekker opp til 90 % av hvert enkelt krav. Krav etter forsikringer som gjelder bolig og tvungen ansvarsforsikring skal likevel dekkes med 100 %. Garantiordningen dekker ikke forsikringskrav utover 20 millioner kroner for hvert krav for hver sikret for hvert skadetilfelle.

Garantiordningen dekker blant annet ikke kredittforsikring, livsforsikringer, energiforsikringer og luftfartsforsikringer. Videre dekkes ikke sjøforsikring, unntatt når forsikringen gjelder skip som ikke er registreringspliktige i henhold til lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 11 annet ledd, eller fiskefartøyer opp til og med 50 bruttotonn som er registrert i Skipsregisteret, jf. sjøloven § 11 første ledd første punktum.

Garantiordningen dekker ikke næringslivsforsikringer, når forsikringen gjelder foretak som ved avtaleinngåelsen eller senere fornyelser oppfyller minst to av følgende vilkår

- har flere enn 250 ansatte
- har en omsetning på minst 100 millioner i følge siste årsoppgjør
- har eiendeler ifølge siste balanse på minst 50 millioner kroner

For nærmere detaljer henvises det til ovennevnte lov om banksikring og forskrift om garantiordning for skadeforsikring.

4.7 Atomskade

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans (se lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet (atomenergiloven) § 1 c og h). Unntaket gjelder ikke bruk av radioisotoper som angitt i lovens § 1 c og som er lovlig i samsvar med lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling.

Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i forsikringsbeviset at den er fraveket.

4.8 Krig

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

4.9 Terror

For forsikringer av bygninger, maskiner, løsøre, varer og driftstap knyttet til næringsvirksomhet, offentlig virksomhet og bygninger/husleietap tilhørende borettslag/boligsameie er erstatningsplikten begrenset til 50 000 000 EUR pr hendelse, dersom den erstatningsmessige skade er forårsaket av eller står i sammenheng med en terrorhandling. For slike forsikrede ting og interesser som befinner seg utenfor Norden, Estland, Latvia eller Litauen, erstattes ikke skader som er forårsaket av eller står i sammenheng med terrorhandling.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som fremstår å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt. Med hendelse forstås alle skader som rammer If og dets morselskap med øvrige filialers forsikringstakere i Norden, Estland, Latvia eller Litauen innenfor et tidsrom av 48 timer. Overstiges den fastsatte grense pr hendelse, må sikrede tåle en forholdsmessig reduksjon av erstatningsbeløpet.

Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i forsikringsbeviset eller i personforsikrings - eller reiseforsikringsvilkår, at den er fraveket helt eller delvis.

4.10 Jordskjelv og vulkanske utbrudd

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv og vulkanske utbrudd. Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i bransjevilkåret at den er fraveket.

4.11 Brudd på internasjonal lovgivning, sanksjoner

If kan ikke gi tilsagn om dekning eller betale ut erstatning eller andre ytelser dersom dette kan medføre at If eller dets reassurandører handler i strid med eller utsettes for, forbud, restriksjoner eller sanksjoner vedtatt i De Forente Nasjoners organer. Det samme gjelder handels- eller økonomiske sanksjoner, lover eller direktiver vedtatt av EU, Storbritannia og Nord-Irland, Norge eller USA.

Denne begrensning kan ikke fravikes ved avtale.

4.12 Vernetting

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

4.13 Personopplysninger

If Skadeforsikring NUF behandler personopplysninger i overensstemmelse med gjeldende lovgivning om forsikring og databeskyttelse. Les mer om behandling av personopplysninger på vår hjemmeside: <https://www.if.no/behandling-av-personopplysninger>.

4.14 Trafikkforsikringsavgift

If krever inn trafikkavgift til staten og avgiften må betales for alle registrerte kjøretøy under 7 500 kg. Betaling av avgift er en forutsetning for forsikringsavtalen. Dersom avgift ikke betales for forsikret kjøretøy opphører forsikringene, se kapittel 1 Forsikringsavtalen.

4.15 EUs klageportal

EUs klageportal kan benyttes i saker som gjelder kjøp av tjenester og varer på nett. Klageportalen er opprettet primært for grenseoverskridende saker der partene er i ulike land, men utelukker ikke at nasjonale saker kan inngis. Lenke til portalen finner du på våre hjemmesider www.if.no under overskriften «Si opp eller klage». I klageportalens skjema blir du bedt om å fylle inn Ifs e-postadresse, bruk da: kundeombudet@if.no.

1 Hvem forsikringen gjelder for

- Den som er nevnt i forsikringsbeviset.
- Innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett ved forsikring av fast eiendom.
- Innehaver av panterett i eiendeler eller varer, men bare dersom panthaveren har mottatt forsikringsbekreftelse fra If. Lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL), § 7-1, 3. ledd er fraveket.
- Annen panthaver eller eier av ting enn dem som er omtalt ovenfor, men bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt eller bærer risikoen for tingene.

If kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.

Forsikringen gjelder for ny eier ved eierskifte inntil den nye eieren har tegnet forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

For boligselskapet dekker forsikringen også borettsinnehaverens tapte bruksmulighet av leiligheten.

2 Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder for skade inntruffet i tidsperioden nevnt i forsikringsbeviset.

3 Hvor forsikringen gjelder

3.1 På forsikringsstedet

Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

3.2 Annet sted

For ting som midlertidig befinner seg på annet sted og skal til forsikringsstedet, gjelder forsikringen innen Norden.

Borteforsikringen gjelder med inntil 3 000 000 kr, men ikke

- for varer i egne eller leide lokaler,
- for ting på bygge- og anleggsplass,
- for ting som anvendes i entreprenør-, installasjons-, monterings- eller håndverksvirksomhet.

Naturskadeforsikringen etter lov 16. juni 1989 nr 70 om naturskadeforsikring gjelder i Norge.

Ransforsikringen gjelder i Norge.

4 Hva som er forsikret

4.1 Hva som inngår i forsikringen

Forsikringen omfatter de gjenstander og interesser som framgår av forsikringsbeviset.

4.1.1 Forsikret eiendom

4.1.1.1 Bygning

Bygning som angitt i forsikringsbeviset er begrenset utvendig av bygningens yttertak, yttervegger og bunnsåle. Til bygning medregnes grunnmur, bygningsfundamenter, ledninger, heiser, rulletrapper, romventilasjon, installasjoner for rombelysning, romoppvarming, sprinkleranlegg, brannvarslingsanlegg, generell solavskjerming og fastmontert bygningsmessig innredning bekostet av leietaker.

Som bygning regnes ikke

- utstyr og installasjoner som er spesielt montert for produksjons- eller næringsvirksomhet eller i drift av offentlige eller private virksomheter,
- kunstnerisk utsmykning.

4.1.1.2 Når bygning er forsikret omfattes også:

Utvendige ledninger (inklusive drensledning) med tilknyttet utstyr, som fører elektrisitet, gass eller væske til eller fra bygning, fram til tilknytningspunkt til offentlig ledning, egen brønn, tank eller reservoar, men ikke slike som hovedsakelig betjener maskiner og eiendeler.

Som tilknyttet utstyr regnes også

- tank/kum,
- pumpe i brønn,
- varmekabler i atkomstveier til bygningen,
- antenneanlegg,
- helårs utendørsbelysning,
- fastmonterte kabler for data, lyd og bildeoverføring til bruk i bygning/bygningsdel som benyttes til bolig eller benyttes av forsikret boligselskap,
- ladestasjon for elektrisk bil,
- underjordisk avfallssystem inntil 100 000 kr,
- tilleggsbygg, søppel- og sykkelbod/-stativ inntil 10 kvm.

Følgende omfattes ikke

- utvendige ledninger/rør, med tilknyttet utstyr, som hovedsakelig betjener produksjonsutstyr,
- utvendige ledninger som benyttes til transport av varer,
- sprednings- eller infiltrasjonsledning,
- spredegrøft.

4.1.2 Dekninger med beløpsbegrensning

4.1.2.1 Forsikringssummene er angitt i forsikringsbeviset

Ved hver skade omfatter forsikringen summene angitt nedenfor. Dersom summene er utvidet fremgår dette av forsikringsbeviset:

Kunders eiendeler

Forsikringen omfatter kunders eiendeler med tilsammen 100 000 kr, med unntak av

- penger og verdipapirer,
- elektronisk lagret informasjon som blir ødelagt eller går tapt på annen måte.

Rekonstruksjons- og reinnstallasjonskostnader etter skade

Utgifter til nødvendig rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger og -beregninger, arkiver, registre, kartoteker, forretnings- bøker, datafiler og dataprogram. Rekonstruksjon må foretas innen 2 år.

For datafiler og dataprogram gjelder spesielt: Erstatningen er begrenset til dokumenterte kostnader til rekonstruksjon av data som har gått tapt eller har blitt skadet og tap eller skade på datamedier.

Innenfor denne summen erstattes

- gjenoppretting av filer fra foreliggende sikkerhetskopi,
- manuell gjenoppretting av filer fra originalprogrammer eller fra dokumenter som fortsatt er tilgjengelig
- utskifting og gjeninnsetting av systemdata og standard programdata.

Kostnader til reinnstallasjon inklusive klargjøring av maskiner og programvare etter skade dekkes også. Samlet erstatning for rekonstruksjon og reinnstallasjonskostnader er 250 000 kr.

Penger og verdipapirer

Ved innbrudd:

Tap av penger og verdipapirer, herunder telefonkort eller andre papirer som gir ihendehaveren en rettighet dekkes

- når de oppbevares i låst FG-godkjent verdiskap, med inntil 50 000 kr,
- når de oppbevares i låst skuff eller skap, med inntil 15 000 kr,
- når de oppbevares i ulåst kassa-apparat, med inntil 5 000 kr.

Ved ran eller overfall, jf. straffelovens § 327 og 328, eller annen erstatningsmessig skade, med inntil 200 000 kr.

Prisstigning etter skade

Påløpte merutgifter på grunn av prisstigning etter skadedag, begrenset til 20% av erstatningen for hver skadet ting.

Riving, rydding og destruksjon av miljøfiendtlig avfall

Etter erstatningsmessig skade omfatter forsikringen i tillegg utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av skadede forsikrede ting, samt merutgifter, innenfor et tidsrom av 12 måneder, til midlertidig lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester av skadede forsikrede ting etter påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift. Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.

Tilleggserstatningen for boligbygning er begrenset til bygningens forsikringssum.

Om gjenstanden ikke er forsikret på fullverdi, er maksimal tilleggserstatning begrenset til forsikringssummen som avtalt i forsikringsbeviset for den aktuelle gjenstanden. Erstatningen er uansett begrenset til 3 000 000 kr.

Hageanlegg og brygge

Hageanlegg i tilknytning til bolighus omfattes oppad begrenset til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

For andre skader enn Brann og de som omfattes av Naturskadeforsikringsloven er maksimal erstatning for hageanlegg, utvendig vannbasseng med tilhørende ledninger, gjerde, flaggstang og utgifter ved tilsåing og nyplanting av hageanlegg begrenset med tilsammen 200 000 kr.

Egen fast trebrygge i tilknytning til bolighus som ikke er særskilt forsikret. Unntatt er andel i fellesbrygge. Erstatningen er begrenset til kr 50.000 inkl. installasjoner på bryggen, riving/rydding og avfallshåndtering.

Påbud

Merutgifter til skadeutbedring av bygning, når merutgiftene skyldes endrede tekniske krav til bygningen i henhold til lov eller offentlig forskrift, og gjenoppføring skjer på forsikringsstedet. Kravene må gjelde den skadde del av bygningen og være en direkte følge av skaden. If kan kreve at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i Plan- og bygningsloven.

Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter

- til utbedring av den skadde del av bygningen eller gjenoppføring av bygningen,
- til grunnundersøkelser og fundamentering ved gjenoppføring av bygning,
- som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.

Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, herunder merutgifter ved påbud som gjelder sikring mot framtidige naturskader.

Erstatningen kan også anvendes ved gjenoppføring på annet sted innen landets grenser ved tilsvarende påbudskrav som på forsikringsstedet.

Er bygningen forsikret på fullverdi er tilleggserstatningen begrenset til 10 000 000 kr.

Om bygningen ikke er forsikret på fullverdi er maksimal tilleggserstatning begrenset til forsikringssummen som er angitt i forsikringsbeviset for den aktuelle bygningen. Erstatningen er uansett begrenset til 3 000 000 kr.

4.1.2.2 Bygningsmessige tillegg eller endringer

- Bygningsmessige forandringer/påkostninger innenfor opprinnelig byggevolum foretatt i avtaleperioden og som medfører verdiøkning, med inntil 10 % av bygningens fullverdigrunnlag.
- Bygningsmessige forandringer og tilbygg til eksisterende leiligheter utenfor opprinnelig byggevolum med inntil 15 % av bygningens fullverdigrunnlag. Frittliggende bygninger er ikke omfattet av forsikringen.
- Bygningsmessig tilleggsinnredning i boligrom, når innredningen er innenfor opprinnelig byggevolum og er bekostet av leieboer, borettslaver eller eier av selveierleilighet.

4.1.2.3 Tilbehør til eiendommen

Hageredskap og løst tilbehør til eiendommen, samt fyringsolje og kjølemedium for bygningens jordvarmeanlegg, med til sammen 100 000 kr.

- TV-kabler og utvendige varmekabler/varmerør i bakken med inntil 100 000 kr.
- Gressklippere, snøfresere, jordfresere, samt andre arbeidsmaskiner som ikke er registreringspliktige og som har vekt under 750 kg med inntil 100 000 kr.
- Inventar, fyringsolje og kjølemedium for bygningens jordvarmeanlegg, samt annet løst tilbehør til eiendommen, med inntil 100 000 kr.

4.1.2.4 Leid lokale

Ved skade på leide rom er erstatning ved tyveri og skadeverk på annet enn glass og skilt begrenset til 25 000 kr.

4.1.2.5 Ansattes klær og eiendeler

Forsikringen omfatter ansattes klær og effekter, med inntil 10 000 kr pr ansatt. Penger og verdipapirer er unntatt fra forsikringen.

4.1.2.6 Skade etter naturskadeforsikringsloven

Forsikringen omfatter naturulykke etter lov om naturskadeforsikring.

4.1.3 Felleskostnader og husleieinntekt

Boligselskapets tap av felleskostnader

Forsikringen omfatter

- Felleskostnader i inntil 36 måneder beregnet etter reglene i punkt 10, på grunn av erstatningsmessig skade, jf. punkt 5, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.
- Felleskostnader i inntil 36 måneder dersom atkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt.

Erstatningen er begrenset til 20 % av premiegrunnlaget for hver enkelt bygning.

Boligselskapets husleieinntekt

Forsikringen omfatter i tillegg boligselskapets tap av husleieinntekt i 36 måneder, fra annen virksomhet enn bolig, med totalt inntil 300 000 kr.

Borettsinnehavers markedsleie

Borettsinnehaverens tapte bruksmulighet av leiligheten inntil i 36 måneder når denne er ubeboelig etter en erstatningsmessig skade.

Hva forsikringen ikke omfatter:

Felleskostnader, husleieinntekt eller markedsleie når bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punkt 5.2.2.

4.1.4 Yrskadeforsikring

Når forsikringstaker kortvarig og tilfeldig er å betrakte som arbeidsgiver etter lov 16.juni 1989 nr. 65 om yrskadeforsikring, § 2a, hefter If overfor skadelidte som etter lovens § 2b er å betrakte som arbeidstaker. Denne bestemmelse gjelder også for borettslagets/sameiets styremedlemmer i den utstrekning disse er omfattet av loven.

Borettslaget/sameiet plikter likevel å tegne særskilt forsikring for alle arbeidstakere som ikke er ansatt tilfeldig og kortvarig.

4.2 Hva som ikke inngår i forsikringen

4.2.1 Eiendom

- Motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, omfattes bare når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.
- Penger og verdipapirer eller rekonstruksjon av data utover det som er nevnt i forsikringsbeviset.

5 Forsikringens omfang

5.1 Brann

5.1.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade ved

- brann, dvs. ild som er kommet løs,
- eksplosjon,
- plutselig nedsoing,
- utstrømning av etsende gass når årsaken er en identifiserbar hendelse,
- utstrømning fra brannslukningsapparat eller sprinkleranlegg,
- luftfartøy eller deler av eller fra luftfartøy, som rammer ting.

5.1.2 Hva forsikringen ikke omfatter

- Svi og gnistskader som ikke skyldes brann,
- skade ved heksesot,
- skade ved sprengningsarbeider som utføres på forsikringsstedet,
- skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne,
- skade på transformator ved eksplosjon i denne,
- skader etter lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), av 19.6.2009.

5.2 Naturulykke

5.2.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd i Norge, jf. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.

Med skade menes også ustabil grunn under forsikret bolighus og fritidshus som følge av slik naturulykke jf. lovens § 1 tredje og fjerde ledd.

5.2.2 Hva forsikringen ikke omfatter

- Skade på skog, avling på rot, beite, innmark, utmark, varer under transport,
- motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter, og ting i disse,
- fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås, eller dam,
- utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.

Følgende omfattes ikke, selv om det foreligger forsikring:

- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre,
- sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land,
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger, moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende,
- skade på jord-/sjøvarmeledning, infiltrasjons-/spredeledning, spredegrøft, brønn eller borehull,
- skade på hageanlegg utover bestemmelsene i kapittel 4 om skade etter lov om naturskadeforsikring,
- kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg/tomt,
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser e.l,
- skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang,
- skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l,
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadelovens paragraf 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder,
- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller eiendeler. Er forsikret ting skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke dekkes nødvendige redningsutgifter som omhandlet i forsikringsavtaleloven inntil gjenoppføringsprisen. For annet enn bygning: gjenanskaffelsesprisen.

5.3 Skader med annen naturårsak

5.3.1 Hva forsikringen omfatter

Snøtyngde, snøpress og ras fra tak.

If svarer for skade ved snøtyngde, snøpress og ras fra eller på tak.

Vind som er svakere enn storm

If svarer for skade på bygning ved vind som er svakere enn storm.

Innvendig frostskaade

If svarer for skade ved innvendig frost i bygning.

5.3.2 Hva forsikringen ikke omfatter

- Skade som alene rammer takrenner, snøfangere og markiser,
- skade som består av svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.
- skade hvor råte, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montasje er en samvirkende skadeårsak,
- skade ved vann, snø sand o.l., som trenger inn utenfra, med mindre dette skyldes en bygningsskade som er erstatningsmessig etter punktet om vannskade,
- skade på hageanlegg, antenner, skilt, markiser o.l.,
- skader etter lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), av 19.6.2009,
- skade på veksthus og plasthall som følge av snøtyngde, snøpress og ras fra tak.

5.4 Lynnedslag og elektrisk fenomen

5.4.1 Hva forsikringen omfatter

Lynnedslag og elektrisk fenomen

If svarer for skade ved

- Direkte lynnedslag. Med direkte lynnedslag menes at tingen direkte er truffet av lynet og er tydelig merket av lynnedslaget.
- Elektrisk fenomen på elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftspenning inntil 1000 V. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning - også som følge av lyn og tordenvær.

5.5 Tyveri og skadeverk

5.5.1 Hva forsikringen omfatter

Tyveri og skadeverk

If svarer for skade ved tyveri og skadeverk i eller på bygning.

Med skadeverk menes at en person rettsstridig ødelegger eller skader forsikret eiendom, jf. straffeloven § 351 første ledd.

Unntatt er skadeverk som beskrevet i straffeloven § 351 annet ledd.

If svarer også for tyveri av eller skadeverk på

- fast monterte aggregater, varmpumper, markiser, utvendig belysning, innbruddsvern, antenner, underjordisk avfallsystem, og ladestasjoner for elektriske biler.

Låsendringer

Tyveri og ran av universal-/masternøkler fra styremedlem, eiendomsbestyrer eller vaktmester.

If erstatter utgifter til utskifting av låssylindere til sikredes bygning-/er, og til nye nøkler til låsen dersom nøkler blir stjålet ved tyveri fra bygning, eller tapt i forbindelse med ran. Erstatningen er begrenset til 200 000 kr.

Ran og overfall

If svarer for skade ved ran og overfall, jf. straffelovens §§ 327 og 328, av penger, verdipapirer herunder telefonkort eller andre papirer som gir ihendehaveren en rettighet, eiendeler og varer på forsikringsstedet og under transport innenlands. Transport til nattsafe er begrenset til 200 000 kr.

5.5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

- Skade ved tyveri og skadeverk begått av ansatte, andre som utfører tjenester/arbeide for sikrede eller som er betrodd nøkler.
- Skade ved tyveri og skadeverk begått av leieboere eller personer med lovlig adgang til bygningen.
- Utgifter til utskifting eller forandring av låser som ikke er skadet hvis nøkler/koder har kommet på avveie på annen måte enn ved tyveri fra bygning eller ran.
- Penger i låst kassaapparat ved tyveri uten innbrudd.
- Skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum eller når tyven i dette tidsrom har latt seg låse inne i bygningen, selv om tyveriet har skjedd utenfor åpningstiden. Når lokalene er utstyrt med FG-godkjent, aktivert innbruddsalarm med overføring til alarmstasjon, erstatter If likevel tyveri og skadeverk når uvedkommende urettmessig har latt seg innelåse i bygning i åpningstiden.
- Skade ved tagging og graffiti.
- Skader etter lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), av 19.6.2009.

5.6 Vann og skade på ledningssystem

5.6.1 Hva forsikringen omfatter

Vann og annen væske - boligbygning

If svarer for skade ved vann og annen væske.

Vanninntrenging via tak og takgjennomføringer

If svarer for skade ved vann som har trengt inn i bolig gjennom tak eller takgjennomføringer dersom konstruksjonen/bygningsdelen ikke er eldre enn 40 år. Dersom taket/bygningsdelen på vanninntrengingsstedet har ulik alder legges eldste alder til grunn.

Vann og annen væske - Andre bygninger enn boligbygning.

If svarer for

- Skade ved utstrømming av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr, ved brudd eller lekkasje eller ved oversvømmelse fra slikt tilknyttet utstyr.
- Vann som plutselig trenger inn i bygning direkte fra terreng eller grunnen i slik mengde at det blir stående vann på gulvet.
- Oversvømmelse eller lekkasje fra akvarium eller vannseng.

Rørbrudd

If svarer for bruddskade på bygningsledning for vann, gass og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereider eller -beholder, oljetank, septiktank, drengeskum, fyrkjele o.l.

Spesiell egenandel og aldersfradrag.

5.6.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Vann og annen væske - boligbygning

- Skade på gulv eller vegg i utett våtrom, dvs bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets (bad, dusjrom og vaskerom) bjelkelag og stenderverk,
- skade ved sopp, herunder muggsopp, råte eller bakterier uansett årsak til dette,
- tap av gass, vann eller annen væske,
- skade som skyldes kondens, med mindre det skyldes plutselig utstrømming av kondensvann,
- skade som skyldes vann som trenger inn via terrasse og balkong, eller overgang mellom terrasse/balkong og vegg/andre bygningsdeler, også når dette er tak for bolig under,
- skade som skyldes vann direkte inn fra terreng eller grunn, dersom dette ikke skjer plutselig og med slik mengde at det blir stående vannspeil på gulvet. Fukt alene dekkes ikke,
- skader etter lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), av 1.7.2009.

Vann og annen væske

- Skade på gulv eller vegg i utett våtrom, dvs bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets (bad, dusjrom og vaskerom) bjelkelag og stenderverk,
- skade ved sopp, herunder muggsopp, råte eller bakterier uansett årsak til dette,

- tap av gass, vann eller annen væske,
- skade som skyldes kondens, med mindre det skyldes plutselig utstrømming av kondensvann,
- skade som skyldes vann direkte inn fra terreng eller grunn, dersom dette ikke skjer plutselig og med slik mengde at det blir stående vannspeil på gulvet. Fukt alene dekkes ikke,
- skade ved vann som trenger inn i bygningen på annen måte enn fra terreng eller grunn,
- skader etter lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), av 1.7.2009.

Rørbrudd

- Skade på drensledning,
- skade på takrenne, utvendig nedløp og taksluk for innvendig nedløp,
- utgifter til tining av utvendig ledning, og
- skade på infiltrasjonsledning, spredeledning, spredegrøft.

5.7 Glass og skiltskade

5.7.1 Hva forsikringen omfatter

If svarer for skade ved brudd, skadeverk eller tyveri av

- glass i vindu, vegg og dør i bygning,
- glass i vindu, vegg og dør i bygning i leid lokale om forsikringstaker er pliktig til å betale skaden,
- glass i innredning,
- skilt.

If svarer også for

- skade på forsikrede ting som følge av erstatningsmessig bruddskade eller skadeverk på glass,
- utgifter til maling, graving, alarmkomponent m.m.
- ekstrautgifter til midlertidig innsetting av glass av enkleste sort når ny rute ikke kan skaffes innen rimelig tid.

Som glass ansees også plastmateriale som polykarbonat, akryl e.l.

Skade på glass i innredning og skilt erstattes med inntil forsikringssummen for henholdsvis inventar/eiendeler eller bygning.

5.7.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Unntatt er

- skade ved slitasjeriper og avskallinger,
- skade som skyldes arbeider med glasset og dets rammer, eller skade ved bygnings- og innredningsarbeider,
- utett isolerglass,
- skade på veksthus og plashall, samt ting som befinner seg i disse, og
- skade utenfor forsikringsstedet.

5.8 Annen skadehendelse

5.8.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen gjelder for annen plutselig fysisk skade av ytre årsak på forsikrede ting nevnt i forsikringsbeviset enn de som tidligere er nevnt i dette kapitlet.

Svikt i bærende bygningskonstruksjoner

I tillegg erstattes skade som skyldes ekstraordinær svikt i bærende bygningskonstruksjoner de første 20 år etter at bygget var nytt.

Skade med indre årsak

Forsikringen gjelder i tillegg for plutselig fysisk skade med indre årsak på bygning og anlegg som medregnes til bygning, jf. kapittel 4.1.1.1.

5.8.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Annen skade

Unntatt er skade

- ved kondens,
- som skyldes kjæledyr, gnagere, insekter, bakterier, virus, sopp, råte eller heksesot,
- som består av svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.,
- ved vann, snø, sand o.l. som trenger inn utenfra, med mindre dette skyldes en bygnings-skade som forøvrig er erstatningsmessig etter punktet om annen skade,
- på hageanlegg og utvendig vannbasseng/badeinnretning og fast trebrygge,
- som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament eller underlag for fundament, eller jordtrykk,
- som skyldes materialfeil, rust, korrosjon eller annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montasje. Dette unntaket gjelder ikke for plutselig fysisk skade med indre årsak på bygg og anlegg som medregnes til bygning, jf. kapittel 4.1.1.1,
- som leverandør, reparatør eller andre er pliktig til å erstatte i henhold til gjeldende rett, kontrakt, garanti eller annen avtale. Når den sikrede er produsent eller forhandler av den forsikrede ting, svarer If ikke for skader som omfattes av den alminnelige garanti for vedkommende bransje og heller ikke for skade på forsikret del som skyldes at delen for sitt formål er feilaktig konstruert, dimensjonert eller på annen måte feilaktig utført.

Unntatt er også kostnader ved utskifting eller reparasjon av ting eller deler av ting på grunn av slitasje, gradvis forringelse eller fordi de ikke har de tilsiktede egenskaper.

- For boligbygning dekkes likevel skade som skyldes gnagere, men ikke
- skade som skyldes aktivitet fra gnagere uten at bygningskonstruksjon/isolasjonen er fysisk skadet/svekket i vesentlig grad.

I tillegg gjelder samtlige unntak og ansvarsbegrensninger nevnt tidligere i vilkåret også her.

6 Forsikringssum

6.1 Fullverdi

6.1.1 Bygning

Fullverdiforsikret bygning er forsikret for inntil hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet - gjenoppføringsprisen. Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, samt antikvariske merkostnader i henhold til krav etter kulturminneloven, dekkes ikke - med mindre dette fremkommer av forsikringsbeviset.

Fullverdigrunlaget fastsettes av If ved forhåndstakst og reguleres senere etter prisindeks for bygning eller ved ny takst.

Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til If. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten og slik den er med forandringen.

6.2 Avtalt forsikringssum

Er det i forsikringsbeviset eller vilkåret angitt en forsikringssum, er dette maksimal erstatning beregnet i henhold til erstatningsreglene i kapittel 10.

7 Egenandeler og aldersfradrag

Egenandelen angis i forsikringsbeviset.

For enkelte skadehendelser gjelder spesielle egenandeler. For poster med avtalt forsikringssum i forsikringsbevis eller vilkår, erstattes skaden etter fradrag av egenandelen inntil avtalt sum, men ikke høyere enn gjenanskaffelsesprisen.

Ved erstatningsberegningen gjøres eventuelle reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

Har sikrede flere forsikrede ting i If som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare den høyeste egenandelen.

Hvis skaden erstattes ved at If fremskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til If.

7.1 Naturulykke

Ved naturskade etter lov om naturskadeforsikring trekkes den egenandel som til enhver tid er fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet.

Ved skade på grunn av snøtyngde, snøpress og snøras fra tak er egenandelen 20 % av skaden. Minste egenandel er 50 000 kr og største egenandel er 500 000 kr.

7.2 Spesielle egenandeler

Rørbrudd, vann, annen væske og frostskaide

Ved skade som skyldes frost økes avtalt egenandel med 10 000 kr.

Sviikt i bærende bygningskonstruksjoner

Ved skade som skyldes sviikt i bærende bygningskonstruksjoner, er egenandelen for eneboliger, 2- og 4-mannsboliger og rekkehus, 50 000 kr pr boenhet som er berørt av skaden. For andre bygninger er egenandelen 5 % av bygningens gjenoppføringspris, minst 30 000 kr.

Glass og skilt

Ved bruddskader og skadeverk som bare rammer glass er egenandelen 3 000 kr selv om høyere egenandel er avtalt for forsikringen.

7.3 Aldersfradrag

Aldersfradrag gjøres gjeldende i stedet for den avtalte egenandel når aldersfradraget overstiger denne.

Ved kortslutning eller annen elektrisk fenomenskade på mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat, gjøres fradrag med 10 % av skaden for hvert år utstyret er eldre enn 5 år, men ikke mer enn 80 %.

Ved bruddskade på utvendige ledninger, inklusive vann- og avløpsledninger under bygningen, tanker og kummer av annet materiale enn plast, gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader, herunder oppgravings- og gjenfyllingsutgifter, med 5 % for hvert hele år utstyret er eldre enn 20 år.

Ved bruddskade eller skade ved elektrisk fenomen på varmtvannsbeholder, -bereder, fyrkjele, ventilasjonsanlegg, varmekabel e.l. gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 5 % for hvert hele år utstyret er eldre enn 10 år, men ikke mer enn 80 %.

Ved ulik alder på skadde deler legges den eldste delens alder til grunn for hele erstatningsberegningen.

Ved indre skade på maskin og bygningsmaskineri som for eksempel heis, rulletrapp eller ventilasjon, gjøres fradrag for verdiøkning ved forbedring av tilstanden på den skadde ting eller del/komponent av tingen ved at brukt blir erstattet med nytt.

Aldersfradrag gjøres i de samlede utgifter.

8 Sikkerhetsforskrifter og endring av risikoen

Konsekvenser av å ikke overholde sikkerhetsforskrifter

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid blir overholdt. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan If være helt eller delvis uten ansvar (jf. forsikringsavtaleloven § 4-8). Se om identifikasjon i kapittel 10.

8.1 Endring av risikoen

Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og vedlikeholdt. Dersom det har skjedd en endring i sikringstiltakene som betinger høyere pris, kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned. Tilsvarende kan erstatningen bli satt forholdsmessig ned dersom virksomheten endres slik at den nye virksomheten betinger høyere pris.

8.2 Allmenne sikkerhetsforskrifter

8.2.1 Offentlige lover og forskrifter

Bestemmelser gitt i lover og forskrifter gitt i medhold av lov, skal til enhver tid overholdes. Eksempelvis:

- plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter,
- lov om brannvern med tilhørende forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet,
- lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter, samt pålegg gitt av stedlig elektrisitetstilsyn.

8.2.2 Sikring av dataregistre og programmer

For installerte operativsystemer og andre programmer skal det finnes original eller sikkerhetskopi. Disse skal være maskinelt lesbare. Sikkerhetskopi av spesiell programvare skal oppdateres for hver programversjon.

Det skal finnes sikkerhetskopi av data lagret på eksternt datamedium. Nødvendig underlag for rekonstruksjon skal oppbevares. Sikkerhetskopi av alle data skal tas minst hver annen arbeidsdag og være maskinelt lesbar.

Logg for sikkerhetskopiering av programvare og data skal finnes. Loggen skal bekrefte at kopi er identisk med original. Sikkerhetskopier skal oppbevares i annen bygning eller i låst dataskap. Skapet skal tilfredsstillende krav til brannsikkerhet i følge NT FIRE 017 - 120 Data. Nøkler/koder skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

8.2.3 Drift og vedlikehold

De forsikrede gjenstander skal holdes i god driftsmessig stand. Sikrede skal påse at offentlige forskrifter og leverandørens eller andres forskrifter for bruk og vedlikehold av gjenstander overholdes.

8.3 Sikring mot brann

8.3.1 Ansvarshavende for brannforebyggende arbeid

- Forsikringstaker er ansvarlig for det brannforebyggende arbeidet.
- Forskrift om internkontroll er tatt i bruk og følges. Dokumentasjon på dette skal finnes på forsikringsstedet.
- Driftsbygninger oppført etter 01.07.07 skal oppfylle kravene til byggeforskriftenes brannklasse 1. En veiledning finnes på nettsidene til Landbrukets Brannvernkomite (www.landbrukets-brannvernkomite.no).
- Det henvises forøvrig til anbefalinger gitt av Landbrukets Brannvernkomité.

8.3.2 Brann-/seksjoneringsvegger, branndører og brannluker

Brannvegger skal tilfredsstillende offentlige krav. Alle åpninger og gjennomføringer skal være sikret slik at veggens brannklasse opprettholdes. Branndører og brannluker skal holdes lukket. Når det er hensiktsmessig at de holdes åpne, kan dette tillates hvis de har automatisk lukking styrt av røykdetektor. Branndører og brannluker skal være funksjonsdyktige.

8.3.3 Slokningsredskaper

Automatiske brannalarmanlegg

Påbudte slokningsredskaper skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og holdes i god stand. Slokningsapparater plassert i bolig skal kontrolleres minst en gang hvert femte år. Slokningsredskaper plassert andre steder skal kontrolleres hvert år. Hvert apparat skal være forsynt med merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

Sprinkleranlegg skal være funksjonsdyktig til enhver tid. Forsikringstaker skal årlig dokumentere sprinkleranleggets slokkekapasitet med rapport fra FG-godkjent kontrollorgan.

8.3.4 Varme arbeider

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer hvor det er risiko for at brann kan oppstå.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte rom som en del av den daglige virksomheten. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør må sikrede sørge for at sikkerhetsforskriftens krav reguleres i egen avtale eller kontrakt med denne.

4. Sikkerhetskrav

4.1 Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no/Hoved/varme-arbeider.

4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.

4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.

4.4 Godkjent sløkkeutstyr, minimum 2 stk. 6 kg pulverapparat, med minimumseffekt 34A 233B C skal være lett tilgjengelig. Ett håndsløkkeapparat kan erstattes med brannslange med innvendig diameter minimum 19 mm påsatt vann frem til strålerøret.

4.5 Navngitt brannvakt skal være til stede og kontinuerlig vurdere risiko for brann under arbeidet, i pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.

4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utføres.

5. I tillegg gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på nye og tidligere tekkede tak med følgende unntak:

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesimser, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av kun ubrennbare materialer.
- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av brennbare materialer og det øverste laget er beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon.

8.3.5 Tobakksrøyking

Røyking tillates bare på de steder som er angitt i bedriftens egne røykebestemmelser. Røykebestemmelsene skal være utarbeidet med tanke på brannsikkerhet og være godkjent av bedriftens ledelse.

8.3.6 Orden, renhold og avfallshåndtering

Utendørs oppbevaring av avfall

Brennbart avfall som uten permanent tilsyn ligger i eller utenfor container/oppbevaringsenhet, skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk (bygning, konstruksjon, anlegg).

Plasseringen skal ikke skje under tak/halvtak, inntil/under vindu- eller ventilasjonsåpning eller på overdekket lasterampe. Avstanden fra brennbar yttervegg skal være minst 5 meter. Mobile enheter skal låses fast.

Brennbart avfall kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra enheten.

Lagring av brennbart materiale

Utendørs lagring av brennbart materiale, eksempelvis trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende, skal plasseres minst 8 meter fra byggverk (bygning, konstruksjon, anlegg).

Lagring med høyde over 4 meter eller areal større enn 200 m² skal plasseres minst 25 meter fra byggverk.

8.3.7 Låsing av dører mm

Dører skal være låst og vinduer og andre åpninger skal være lukket og sikret slik at uvedkommende ikke uhindret kan ta seg inn.

8.3.8 Elektriske anlegg

Reparasjoner og installasjoner av elektriske anlegg skal utføres av godkjent installatør.

8.3.9 Gass

Gassanlegg skal prosjekteres, installeres, endres, repareres, driftes, vedlikeholdes, innmeldes og kontrolleres som beskrevet i forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 med senere utgaver, om håndtering av farlig stoff med tilhørende veiledning og temaveiledninger utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.*

*Gjeldende forskrift med veiledning og temaveiledninger vil til enhver tid være å finne på www.dsb.no. Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, brukes, vedlikeholdes, installeres og kontrolleres i henhold til produsentens anvisninger.

8.4 Sikring mot elektrisk fenomenskade

Elektronisk utstyr skal på signal-, tele- og på 230V-400V-siden være beskyttet mot overspenning, netstøy samt mot variasjon/brudd i nettspenningen.

På 230V-400V-siden skal det være installert grovvern i nærliggende sikringstavle for utstyret og eksternt finvern (pluggbart vern) ved den enkelte utstyrsenhet. På signal- og telesiden skal det være installert vern på tele- og signalkabler ved den enkelte utstyrsenhet.

Stormmaskiner, sentraler og servere inklusive enhet for sikkerhetskopiering, skal i tillegg sikres med avbruddsfri strømforsyning (UPS) med tilstrekkelig batterikapasitet til kontrollert nedkopling. Nedkopling av slikt utstyr skal foregå automatisk. UPS påbegynt installert etter 1.6.2006 skal være av online type. Jording skal utføres etter leverandørens anvisning og i samsvar med retningslinjer gitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

8.5 Sikring mot tyveri og skadeverk, ran og overfall

Ytterdører og dører fra fellesareal skal være låst. Dører som ikke er påbudt rømningsvei, skal ha FG-godkjent lås. Nøkler må aldri bli i låsen. Vinduer og øvrige åpninger skal være lukket og sikret. Før bygningen forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen. Ytterdører, vinduer og andre åpninger skal være sikret i henhold til det beskyttelsesnivå som er angitt i forsikringsbeviset når dette er spesielt nevnt.

Omfang

Reglene gjelder når lokalene er ubemannede/tomme for mennesker.

Eier av virksomheten, eller den som opptrer på eiers vegne, må påse at det ikke er mennesker i lokalene når dørene låses.

Når lokalene er bemannet, må rømningsveier kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med brannforskriftenes bestemmelser.

For B-klassifisering av virksomheten, se Virksomhetsregister, FG-121, på www.fgsikring.no.

Reglene omfatter sikring av dører, porter, luker, vinduer og andre åpninger direkte inn til lokaler som omfattes av forsikringen. Åpninger som ikke kan sikres med dører, porter eller luker skal være sikret med FG-godkjent gitter eller tilsvarende.

Der låsenhet og innbruddsalarm er nevnt i dette dokumentet, skal slikt utstyr være FG-godkjent. Gitter skal være FG-godkjent eller oppfylle kravene i kapittel Sikringsutstyr.

Lokalene skal omslutes av tette vegger, tak og gulv av solid kvalitet. For anbefaling av materiale til gulv, vegg og tak henvises det til dokumentet *byggningskonstruksjoner – vurdering og anbefalinger, FG-320*, på www.fgsikring.no.

For bruk av elektronisk låsesystem (adgangskontroll), se *Krav til system og enkeltkomponenter for elektronisk avlåsing i beskyttelsesklassene B1, B2 og B3 i FG-240*. Denne finnes på www.fgsikring.no.

8.5.1 Nøkler o.l. betrodd gjennom virksomheten

- Hvis nøkler eller koder kommer på avveie skal det omgående treffes relevante tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får adgang. Nøkler/koder skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller i låst FG-godkjent sikkerhetsskap forsynt med FG's merke eller ved at betrodd person bærer den på seg. Skapet skal være boltet fast til gulv eller vegg i henhold til produsentens monteringsanvisning.
- Fra og med den dag ansatt/styremedlem slutter i virksomheten, skal virksomheten sikre at utleverte nøkler/koder ikke fortsetter å gi vedkommende adgang til virksomhetens lokaler, eiendom eller andre ting som eies/leies av virksomheten.
- Før næringslokaler forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.
- Tenningsnøkkel til gressklipper eller annen arbeidsmaskin skal oppbevares på et sted som ikke er tilgjengelig for uvedkommende, og når arbeidsmaskinen ikke er i bruk skal den, hvis mulig, være avlåst. Tilhengere skal være sikret med kulelås.

8.5.2 Ran

Generelt

I kassafunksjoner med kundebetjening skal kontanter og sjekker ut over 15 000 kr oppbevares innlåst.

I lokaler hvor det er montert FG-godkjent ransalarmanlegg med varsling til FG-godkjent alarmstasjon eller til alternativ mottaker (naboalarm), eller det er montert videoovervåking med kontinuerlig opptak, heves beløpet til 100 000 kr.

Sikring ved transport

Kontanter mellom 50 000 kr og 200 000 kr, skal transporteres i solid ugjennomsiktig koffert, bag, veske eller lignende.

Transport av kontanter til nattsafe skal begrenses til 200 000 kr.

8.6 Vann og annen væske

8.6.1 Sikring mot frostskafer

Sikrede skal sørge for at bygning er tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskafer eller sørge for nedtapping av røranlegg.

Utvendig vannbasseng/annen badeinnretning som boblebad, badestamp o.l. skal tømmes for vann eller holdes tilstrekkelig oppvarmet.

8.6.2 Autorisert installatør

Rørinstallasjoner, utskiftinger og reparasjoner skal utføres av autorisert installatør.

Kjøleskap, kaffe- og isbitmaskiner og lignende utstyr som er tilkoblet vann, skal ha automatisk avstenging med føler i områder hvor lekkasje kan oppstå. Leverandørens vedlikeholdsplan skal følges.

9 Plikter ved skade

Skade skal meldes til If uten ugrunnet opphold og senest innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. If kan kreve at skademeldingen skal inneholde sikredes fødsels- og personnummer (11 siffer) eller organisasjonsnummer. Brann, innbrudd, tyveri, skadeverk og ran skal meldes til politiet. If kan kreve at også andre skader, slik som skade påført av ansatte ved sabotasje eller hacking, meldes til politiet.

Sikrede plikter å iverksette rimelige tiltak for å avverge eller begrense skaden.

Stilles krav mot If, plikter sikrede etter avtale med If å prøve for retten spørsmålet om det foreligger ansvar for konsulent, leverandør, reparatør eller andre. If betaler sikredes omkostninger ved søksmålet.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

10.1 Oppgjørsmåter

If kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- kontantoppgjør,
- reparasjon,
- gjenoppføring/gjenanskaffelse, eller at If fremskaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det If hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse, har If rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

10.2 Identifikasjon

Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

De handlinger eller unnlatelser som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for.

Ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskriften som gjelder tyveri og skadeverk kan rett til erstatning også bortfalle ved forsømmelse gjort av enhver som er betrodd nøkler eller har ansvaret for låsing der tingen befinner seg. Dette gjelder også dersom den som den sikrede har betrodd nøkler eller ansvar for låsing til, delegerer dette videre til andre personer.

For medforsikret tredjeperson får reglene om bortfall av erstatningen ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskrift tilsvarende anvendelse. Dette gjelder dog ikke tredjepersoner medforsikret etter FAL § 7-1, 2. ledd.

Har If foretatt utbetaling til den medforsikrede til dekning av skade som If etter forsikringsvilkårene eller FAL ikke svarer for, eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til If. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om det forsikrede objekt/ objektene i forbindelse med skade.

10.3 Erstatningsberegning bygning

10.3.1 Bygning som blir reparert eller gjenoppført

10.3.1.1 Innen landets grenser, til samme formål, innen 5 år fra skadedato av eier, ektefelle/samboer eller livsarving

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regel.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi, etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 40 % av omsetningsverdien før skaden inntraff.

Ved fastsettelse av bygningens omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på en byggepris tilsvarende gjenoppføringsprisen.

10.3.1.2 Bygning repareres/gjenoppføres til annet formål

Dersom bygningen blir reparert/gjenoppført til annet formål, men ellers tilfredsstillende kravene i punktet over, skal erstatningsberegningen gjennomføres som beskrevet, med det unntak at fradrag skal gjøres for enhver økning i omsetningsverdien.

10.3.1.3 Bygninger uten omsetningsverdi

Bygningens omsetningsverdi før skaden fastsettes til bygningens gjenoppføringspris med fradrag for verdiforringelse av bygningskomponenter eller deler av komponenter på grunn av elde, bruk og annen fysisk forringelse, samt for ting som står for utskifting - multiplisert med 0,9.

Ved gjenoppføring til samme formål settes omsetningsverdien etter skaden til gjenoppføringsprisen.

Ved gjenoppføring eller reparasjon til annet formål, men som ellers tilfredsstillende kravene over, skal økning av omsetningsverdi ut over 10 % fratrekkes.

10.3.2 Uten gjenoppføring eller reparasjon

For bygning som ikke repareres eller gjenoppføres som angitt i punktene over, fastsettes erstatningsgrunnlaget på samme måte, men ikke høyere enn til reduksjon i bygningens omsetningsverdi som følge av skaden. Dersom bygningen ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens bruksverdi til grunn.

10.3.3 Bygning som står foran riving

Erstatningsgrunnlaget er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg/transport. Det gjøres fradrag for rivingsutgiftene.

10.3.4 Erstatningsberegning naturulykke

I tillegg til punktene ovenfor gjelder også følgende for erstatningsberegning for naturulykke.

Gjenoppføring annet sted ved fare for ny naturulykke

Er bolighus eller fritidshus skadet i naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, erstattes tomtens omsetningsverdi før skaden, begrenset oppad til 5 dekar.

Er grunnen under bolighus eller fritidshus blitt ustabil som følge av en naturulykke, erstattes tomtens omsetningsverdi før skaden, begrenset oppad til 5 dekar, selv om bygningen ikke er skadet.

Selskapet kan velge å sikre eiendommen under de forutsetninger som fremgår av loven. jfr. naturskadeforsikringsloven § 1 tredje og fjerde ledd.

Erstatningsberegning

- Ved tinglyst erklæring etter Lov om sikring mot naturskader § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, erstattes bygningen som om den var totalskadet.

Naturulykkeerstatningen iht vilkårets kapittel 5.2 kan settes ned eller falle bort.

- Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.
- Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.
- Avkorting skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.
- Forsikringselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen, jfr. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om:

- det foreligger naturskade
- det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer
- betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter § 1 3. ledd er til stede

kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for klagenemnda for Statens naturskadeordning. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

10.3.4.1 Hageanlegg i tilknytning til bolighus

- Erstatningsgrunnlaget for hage, hageanlegg, gårdsplass og tilførselsvei inklusiv oppfylling av utrast tomt, beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.
- Erstatningen settes til det laveste beløp av gjenopprettelseskostnad og nedgangen i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget. Erstatningen skal ikke være mindre enn gjenopprettelseskostnaden for hageanleggets toppsjikt.
- For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.
- Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg/tomt.

10.3.5 Husleieinntekt

Tap ved nedgang i husleieinntekt beregnes på grunnlag av leieinntekten for umøblerte rom. For egne rom som ikke er utleid, beregnes erstatningen på grunnlag av markedspris.

Boligselskapers tap av felleskostnader erstattes.

Følgende begrensninger gjelder:

- det skal gjøres fradrag for innsparte utgifter og renter av bygningserstatningen,
- økt tap ved forlenget byggetid som følge av forbedring, utvidelse eller annen endring erstattes ikke,
- dersom bygningen ikke gjenoppføres, erstattes tapt husleieinntekt bare i normal gjenoppføringsstid.

10.3.6 Merutgifter ved påbud fra offentlig myndighet

Merutgifter ved utbedring eller gjenoppføring settes til forskjellen mellom gjenoppføringsprisen for en bygning tilsvarende den forsikrede med samme størrelse og etasjetall, men utført i samsvar med påbudene, og gjenoppføringsprisen for den forsikrede bygning. Merutgifter ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.

Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering, som skyldes påbud gitt som følge av den erstatningsmessige skaden, beregnes som for en bygning av tilsvarende den forsikrede, utført i samsvar med påbudene.

Ved fastsettelse av merutgifter tas ikke med

- merutgifter til utgraving eller utsprengning av kjeller,
- merutgifter som skyldes at bygningen gjenoppføres større enn den skadde,
- tap av nytteareal, som følge av påbud, i forhold til den skadde bygningen.

Utbedringen/gjenoppføringen må være avsluttet innen fem år etter skadedagen, og erstatningen forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

10.4 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller If krever det. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for Ifs ansvar. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår legges til grunn.

10.5 Forhold til panthaver, konkursbo, nye eiere o.l.

Overfor panthavere, konkursbo, nye eiere o.l. er Ifs ansvar begrenset til det laveste av

- nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden,
- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet. Disse bestemmelser gjelder ikke leaset fast eiendom. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor andre nye eiere, etter at skaden inntraff, enn eierens ektefelle, samboer eller livsarving, begrenses Ifs ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted.

10.6 Prisstigning

Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse eller gjenoppføring har skjedd eller normalt kunne ha skjedd. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen for hver skadet ting etter skadedagens prisnivå.

If erstatter prisstigning bare hvis skaden er utbedret innen fem år fra skadedagen for bygning og innen tre år for maskiner og eiendeler. Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

10.7 Eiendomsretten til skadde ting og ting som kommer til rette

Sikrede er pliktig til å beholde en skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen, men If har rett til å overta skadde ting.

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at If har sendt beskjed om at gjenstanden har kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt, i motsatt fall tilfaller tingen If.

10.8 Merverdiavgift

Merverdiavgift som ikke kan utgiftsføres, refunderes bare i den utstrekning slik avgift er påløpt innen fem år og kan dokumenteres ved utbedring av skaden.

Utlagt merverdiavgift som kan føre til fradrag jf. lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner mv. er ikke dekket etter denne avtalen.

10.9 Overtakelse av panterett

Er If ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntre If i panthavers rett i den utstrekning If betaler erstatning til panthaver.

10.10 Medforsikredes stilling ved skadeoppgjør

Ved skadeoppgjør kan If forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatningen til ham med bindende virkning for medforsikrede med mindre If har fått skriftlig meddelelse om den medforsikredes interesse etter at skaden inntraff, men før oppgjøret finner sted.

FORSIKRINGSVILKÅR - ANTICIMEX SKADEFORSIKRING FOR BOLIGBYGNING

Introduksjon

If Skadeforsikring NUF orgnr. 981 290 666 (If), og Anticimex Forsikring NUF orgnr. 984 735 049 (Anticimex), heretter i fellesskap kalt partene. Avtalen gjelder for Anticimex skadedyrforsikring formidlet av If.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for

- den som er nevnt som forsikringstaker i If sitt forsikringsbevis,
- andre enn forsikringstaker, dersom disse er navngitt i forsikringsbeviset. FAL § 7-1 er fraveket.

2 Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder kun for skadedyrangrep som både inntreffer og meldes til Anticimex i den tiden forsikringen i If har dekning for skadedyr.

2.1 Inspeksjon av bygninger

Anticimex kan når som helst i avtaleperioden inspisere de bygninger som inngår i forsikringen. Dersom det oppdages angrep av skadedyr, skal Anticimex melde dette til beboer/boligselskap og sanering skal planlegges. Dersom det oppdages angrep av husbukk eller stripet borebille som må ha startet før forsikringen trådte i kraft gjelder de begrensninger som er nevnt i punkt 5.2.1.

3 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Norge.

4 Hva som er forsikret

- Avtalen gjelder boligselskaper.
- Forsikringen gjelder for de boligbygninger som er angitt i forsikringsbeviset, og som er fullverdiforsikret.
- Andre frittliggende bygninger på eiendommen er ikke forsikret.

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

- Avtalen gjelder boligselskaper.
- Forsikringen gjelder for de boligbygninger som er angitt i forsikringsbeviset, og som er fullverdiforsikret.
- Andre frittliggende bygninger på eiendommen er ikke forsikret.

5.1.1 Dekning mot treskadeinsekter

- Forsikringen dekker bekjempelse av aktivt angrep av husbukk, stripet borebille, stokkmaur, praktbille, parkettbille og splintvedbille i den forsikrede bygning.
- Forsikringen dekker kostnader til nødvendig utbedring av bygningsskader forårsaket av treskadeinsektsangrep som inngår i forsikringen. Med nødvendig utbedring menes utelukkende utbedring av skader som har vesentlig konstruksjonsmessig betydning.

5.1.2 Dekning mot skadedyr

- Forsikringen dekker bekjempelse av følgende skadedyr i boligarealer og bygninger: Kakerlakker, klannere, pelsbiller, teppebiller, melbiller, melmøll, tørrfruktmøll, kakaomøll, tyvbiller, messingbille, brødbille, tobakksbille, veggedyr, sølvkre, klesmøll, pelsmøll, maur, lopper, støvlus, fuglemidd, veps, bier, hussiriss, brunmidd, saksedyr, dessuten skolopendere, tusenbein, skrukketroll, rotter og mus.
- Forsikringen gjelder bare for bekjempelse i bygninger. Avtalen dekker også loft, kjellere og fellesarealer i bygninger, samt garasjebygg og andre servicebygninger som omfattes av forsikringsbeviset

5.1.3 For alle skadedyr gjelder

- Med bekjempelse menes fagmessige tiltak for å redusere eller drepe skadedyr som har tilhold i bygningen.
- Ved mistanke om skadedyrangrep plikter Anticimex å foreta inspeksjon kostnadsfritt etter anmodning fra forsikringstaker.
- Anticimex har rett til å utføre inspeksjon på eget initiativ. Dersom skadedyrangrep oppdages, har Anticimex rett til å bekjempe det. Forsikringstaker skal informeres. Bekjempelse vil foretas etter Anticimex sine faglige vurderinger og metoder.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.1 Treskadeinsekter

- Forsikringen dekker ikke under noen omstendighet utbedring av råteskadet trevirke. Innbo dekkes heller ikke.
- Forsikringen dekker ikke kostnader til påvisning av insektangrep eller bygningsskade.
- Forsikringen dekker ikke bekjempelse eller utbedring av skadedyrangrep som startet før forsikringen ble tegnet. Forutsatt at kunden ikke på tidspunktet for inngåelsen av forsikringsavtalen var kjent med at det hadde oppstått et skadedyrangrep, dekker forsikringen følgen av at utbredelsen av skadedyrene har økt i den tiden bygningen har vært forsikret mot skadedyrene. Forsikringen dekker i et slikt tilfelle den kostnadsøkningen dette medfører for bekjempelsen. Forsikringen dekker i slike tilfeller ikke kostnader til avdekking eller andre tilkomstarbeider som måtte være nødvendig for bekjempelsen, ei heller kostnader til bygningsteknisk utbedring, for noen del av skaden.
- Forsikringen dekker ikke den del av skaden som har utviklet seg etter at forsikringen opphørte selv om skaden startet sin utvikling i forsikringstiden.
- Skader av estetisk karakter dekkes ikke.

5.2.2 Andre skadedyr

- Forsikringen omfatter ikke skader på bygning eller innbo som følge av skadedyrangrepet.
- Bekjempelsen vil foretas uten avdekking eller tilkomstarbeider, dvs uten at tak, gulv, vegger åpnes. Dersom bekjempelse er umulig å foreta uten nevnte avdekking, vil forsikringen dekke kostnader til avdekking og istandsetting. Anticimex avgjør om avdekking er nødvendig for bekjempelsen.
- Forsikringen dekker ikke bekjempelse av skadedyrangrep som startet før forsikringen ble tegnet.
- Forsikringen for skadedyr gjelder ikke i næringslokaler eller i lokaler brukt til annet formål enn bolig. Dersom det lagres matvarer, dyrefôr eller produkter som er egnet som næring for skadedyr utover normale mengder, vil skadedyr som har sin årsak i denne lagringen, unntas fra forsikringen.

5.2.3 Alle skadedyr

- Forsikringen gjelder ikke fjerning av døde skadedyr eller deres etterlatenskaper, herunder skadedyr døde etter bekjempelse.
- Forsikringen dekker ikke bekjempelse av angrep av skadedyr i innbo, løsøre, varepartier, på levende planter eller i utendørs anlegg, som parker, plener, idrettsanlegg, veksthus, lekeapparater. Bekjempelse av skadedyr i innbo kan likevel skje ved at beboer selv og for egen regning besørger pakking, merking og transport til nærmeste behandlingssted som skal angis av Anticimex.
- Forsikringen dekker ikke følgeskader eller indirekte tap, som tapte leieinntekter, skader på person eller løsøre, svekket evne til å oppfylle forpliktelser, markedsmessige reaksjoner og lignende.
- Forsikringen dekker ikke utgifter til vedlikehold, utbedringer, sikring mot skadedyr eller andre tiltak som er nødvendig for å hindre nye eller begrense eksisterende angrep av skadedyr.

6 Forsikringssummer

Forsikringen dekker bekjempelses- og utbedringskostnader med inntil 2 000 000 kr for hvert skadetilfelle som gjelder treskadeinsekter. Forsikringen dekker kostnader bekjempelse med inntil 1 000 000 kr for hvert skadetilfelle som gjelder skadedyr. Erstatningen er i begge tilfeller og under enhver omstendighet begrenset til bygningens forsikringssum.

7 Egenandel

Egenandelen er 6 000 kr ved utbedring av erstatningsmessig bygningssskade. For øvrig er det ingen egenandel.

8 Sikkerhetsforskrift

Anticimex har rett til å inspisere aktuelle bygninger ved tegning av forsikring.

9 Forsikringstakers/sikredes plikter

- Forsikringstaker skal underrette Anticimex uten ugrunnet opphold når et skadedyrangrep oppdages. Dersom sen melding til Anticimex har medført at skadedyrangrepet er vesentlig forverret, vil forsikringstaker kunne belastes de økte kostnader forverrelsen av angrepet har medført.
- Forsikringstaker/sikrede skal legge forholdene til rette slik at Anticimex kan inspisere og bekjempe angrep og utbedre skader i forsikrede bygninger på en effektiv måte. Bygningene må være tilgjengelige i ordinær arbeidstid.
- Forsikringstaker/sikrede skal for egen regning og risiko sørge for å fjerne løsøre, dersom dette er nødvendig for å kunne utføre inspeksjon, bekjempelse eller utbedring av skade.
- Forsikringstaker må påvise den bygningsmessige skaden.
- Tiltak for å bekjempe angrepet eller utbedre bygningssskade skal ikke foretas uten skriftlig samtykke fra Anticimex.
- Forsikringstaker plikter å etterkomme Anticimex sine instruksjoner i forbindelse med inspeksjon, bekjempelse og utbedring av skader. Dersom bekjempelse av et angrep av skadedyr vanskeliggjøres av forhold som påhviler forsikringstaker, vil forsikringstaker kunne belastes de økte kostnader dette har medført, evt. vil Anticimex kunne frasi seg ansvar for bekjempelsen av dette skadedyrangrepet.
- Forsikringstaker skal ved reparasjon eller andre arbeider ikke benytte materialer som er, eller som det kan være grunn til å tro er angrepet av treskadeinsekter.
- Dersom forsikringstaker ikke etterkommer Anticimex instruksjoner til bekjempelsestiltak eller forebyggende tiltak for å hindre eller begrense adkomstmuligheter for skadedyr eller deres spredningsmuligheter, kan dette begrense Anticimex' ansvar for nye skadedyrangrep eller økt omfang av eksisterende angrep.
- Dersom risiko for angrep av treskadeinsekter økes eller eksisterende skader forverres gjennom manglende vedlikehold eller andre forhold som påhviler forsikringstaker, kan Anticimex redusere sitt forsikringsansvar eller si opp forsikringen.
- Dersom mulighetene for inspeksjon, bekjempelse eller utbedring blir vesentlig vanskeliggjort som følge av påbygning eller annen bygningsmessig endring, har Anticimex rett til å nekte tegning, endre premien på forsikringen eller si opp forsikringen, jfr. FAL § 4-6.

10 Skadeoppgjør ved bygningssskade

- Bygningsmessig skade skal meldes til Anticimex uten ugrunnet opphold. Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jfr. FAL § 8-5.
- Skaden settes til kostnadene ved reparasjon av skadet bygning til samme, eller i det vesentlige samme stand som før skaden inntraff, beregnet etter kostnadene på skadedagen.
- Dersom utbedring av en bygningsmessig skade som Anticimex svarer for, medfører en standardheving eller verdiøkning, skal dette gå til fradrag i erstatningen.
- I stedet for et kontantoppgjør kan Anticimex velge å forestå utbedring av skaden, dersom selskapet finner det hensiktsmessig.
- Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller Anticimex krever det. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for selskapets ansvar.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede).

Forsikringen omfatter også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning (skl) § 2-1, kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren, og skaden ikke er voldt av de(n) ansatte ved forsett.

Hvis sikrede som arbeidsgiver blir holdt ansvarlig for skade som er forsettlig forvoldt av ansatte, trer If inn i sikredes rett til regress mot de(n) ansatte dersom det ikke er grunnlag for identifikasjon.

2 Når forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, må skaden være konstatert av sikrede eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden.

Alle skader som skyldes samme ansvarsløsende handling, unnlatelse eller begivenhet, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt første skade ble konstatert.

Skaden blir å henføre til den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert.

3 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

4 Hva som inngår i forsikringen

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, som er voldt under utøvelse som eier av og som byggherre for rehabilitering og ombygging av den forsikrede eiendom.

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade på person eller ting

- Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør
- Tingskade anses inntruffet når løssøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvanskes eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som del av denne, også når den dekningsmessige skade ikke overstiger egenandelen.

Foreligger det dekningsmessig skade etter forsikringsvilkårene, betales tilkomstkostnader selv om tilsvarende kostnader er helt eller delvis nødvendig også for å få omgjort/repasert sikredes eget arbeid/produkt.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.1 Gjenstander sikrede har i sin varetekt

Forsikringen omfatter ikke skade på eller tap av følgende ting som sikrede leier, låner eller bruker:

- motorkjøretøy,
- luftfartøy,
- båter og skip,
- penger eller verdipapirer,
- flyttegods, eller
- oppdragsgivers nøkler.

Unntak for skade på leid eiendom eller lokale

Forsikringen omfatter ikke skade på fast eiendom eller lokale som sikrede leier, låner eller besitter.

5.2.2 Garanti m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar som sikrede har påtatt seg å bære og som går utover det som følger av alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at skaden er konstatert.

5.2.3 Byggherreansvar

Forsikringen omfatter ikke ansvar som byggherre for bygging av nye bygg.

5.2.4 Motorkjøretøy m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar som eier, fører eller bruker av

- motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri
- seilbåt eller motordrevet fartøy
- luftfartøy eller skade forårsaket på luftfartøy.

Forsikringen omfatter likevel rettslig erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av transportredskap med elektrisk fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t.

5.2.5 Sprengning

Forsikringen omfatter ikke ansvar for tingskade oppstått ved sprengning. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.

5.2.6 Forurensning

Forsikringen omfatter ikke ansvar for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.

Forsikringen omfatter likevel skader hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett.

Ved dekningsmessig forurensningsskade omfatter forsikringen også utgifter til opprydding pålagt av offentlig myndighet. Opprydding på egen eiendom, eiendom eid av mor-/datterselskap, eller eiendom som sikrede driver eller disponerer, dekkes ikke.

5.2.7 Egne ansatte

Forsikringen omfatter ikke ansvar for personskade som rammer sikredes ansatte når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.

5.2.8 Dagbøter, oppreisning, ærekrenkelse m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar for dagbøter, bøter, ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter skl. §§ 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l. (herunder "Punitive Damages" eller "Exemplary Damages").

5.2.9 Naturmangfoldloven

Forsikringen omfatter ikke ansvar etter lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) av 19. juni 2009. nr. 100

5.2.10 Asbest

Forsikringen omfatter ikke ansvar for personskade i forbindelse med bruk, behandling eller sanering av bygning eller ting som inneholder asbest.

5.2.11 Sopp og råte m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade på ting ved sopp og råte eller på grunn av langsom inntregning av fuktighet.

6 Forsikringssum

Hvis ikke annet er avtalt, er Ifs erstatningsplikt begrenset til 10 000 000 kr ved hvert skadetilfelle.

Ved skade som inntreffer i de nordiske land dekkes saksomkostninger i tillegg til forsikringssummen.

Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land er If sin samlede utbetaling, inklusive saksomkostninger og redningsomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

7 Egenandel

Sikredes egenandel ved hvert skadetilfelle fremgår av forsikringsbeviset.

Ved erstatningsberegningen gjøres en eventuell reduksjon hjemlet i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

8 Sikkerhetsforskrifter

8.1 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskriftene

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til en hver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller å påse at de blir overholdt, kan If være helt eller delvis uten ansvar (jf. FAL § 4-8). Se også identifikasjon i kap.10.

8.2 Varme arbeider

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer hvor det er risiko for at brann kan oppstå.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte rom som en del av den daglige virksomheten. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør må sikrede sørge for at sikkerhetsforskriftens krav reguleres i egen avtale eller kontrakt med denne.

4. Sikkerhetskrav

4.1 Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no/Hoved/varme-arbeider/

4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.

4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.

4.4 Godkjent slokkeutstyr, minimum 2 stk. 6 kg pulverapparat, med minimumseffekt 34A 233B C skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange med innvendig diameter minimum 19 mm påsatt vann frem til strålerøret.

4.5 Navngitt brannvakt skal være til stede og kontinuerlig vurdere risiko for brann under arbeidet, i pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.

4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utføres.

5. I tillegg gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på nye og tidligere tekkede tak med følgende unntak:

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av kun ubrennbare materialer.
- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av brennbare materialer og det øverste laget er beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon.

Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene ved å bruke åpen flamme ved tekking av tidligere tekkede tak, vil If være helt uten ansvar for skade som inntreffer.

8.3 Tank for oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier

8.3.1 Nedgravde tanker

Nedgravde tanker skal kontrolleres jevnlig (korrosjonsangrep kontrolleres i rengjort tank og veggykkelse måles) og tank inklusive rørledninger tetthetsprøves med påtrykket luft eller vakuum. Tankene skal kontrolleres

- senest 15 år etter at tanken var ny, og deretter senest hvert 5. år
- senest 10 år etter rekondisjonen, og deretter senest hvert 5. år.

Tanker der veggykkelsen er redusert med 50 % eller mer kan ikke rekondisjoneres.

Tilstands- og kvalitetskontrollen inklusive målte veggykkelser skal dokumenteres skriftlig.

For visse tanktyper kan kontroll alternativt gjennomføres ved slikt system for automatisk lekkasjeovervåking som vist til i Forskrift av 8. juni 2009 nr 602 Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap) og Forskrift av 1.juni 2004 nr. 931 Forskrift om begrenning av forurensning (Statens forurensningstilsyn, Klima- og forurensningsavdelingen), se forskriftens kap. 1.

8.3.2 Overgrunns oppbevaringstanker

Stasjonære, overgrunns oppbevaringstanker skal være sikret med forsvarlig oppsamlingskum eller annet effektivt oppsamlingsarrangement for lekkasjer i henhold til Forskrift av 8. juni 2009 nr 602 Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap).

9 Plikter ved skadetilfellet

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes If uten ugrunnet opphold.

Har sikrede oversittet 1-årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til If (jf. FAL § 8-5, 1. ledd), har If rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor If har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller If, plikter sikrede

- omgående å gi If alle opplysninger av betydning for sakens behandling
- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger som If finner nødvendig, samt å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Ifs samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for If.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

10.1 Oppgjørsregler

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, tilligger det If å

- utrede om erstatningsansvar foreligger
- forhandle med kravstilleren
- om nødvendig prosedere saken for domstolene.

If betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen.

If har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

10.2 Omkostninger

If betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand, valgt eller godkjent av If, betales av If i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen. Se likevel kap. 6 Forsikringssum.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er If villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

10.3 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlaterse får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlaterse fra personer som er nevnt i FAL § 4-11.

Næring

De handlinger eller unnlaterse som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for. Sikrede identifiseres tilsvarende med sine kontraktsmedhjelperes handlinger eller unnlaterse.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Rettshjelpsforsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede).

2 Når forsikringen gjelder

Rettshjelpsforsikringen dekker tvister som oppstår i forsikringstiden.

2.1 Reklamasjonstvister

Forsikringen omfatter også reklamasjonstvister som oppstår etter overtakelsesforretning, når mangelen forelå før forsikringen trådte i kraft.

3 Hvor forsikringen gjelder

Rettshjelpsforsikringen gjelder for tvister i Norden.

4 Hva som inngår i forsikringen

Forsikringen dekker nødvendige og rimelige utgifter til advokat, domstolsbehandling, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist.

Med tvist menes at et krav skriftlig er fremsatt og bestridt, helt eller delvis. Vedvarende taushet i mer enn to måneder hos motparten vil også kunne anses som et bestridt krav.

Det regnes som én tvist dersom den baserer seg på vesentlig samme hendelser/omstendigheter/kontrakt. Tvist mellom samme parter som springer ut av vesentlig samme hendelse/omstendigheter/kontrakt vil være å anse som en og samme tvist selv om det fremsettes flere krav mellom partene. Det samme gjelder dersom det er flere parter på samme side.

Forsikringen dekker likevel ikke rettsavgifter dersom de hendelser eller omstendigheter som er av vesentlig betydning for det som senere ble tvistegrunnlaget, inntraff før forsikringstiden. Dette gjelder imidlertid ikke dersom forsikringen har vært i kraft i en sammenhengende periode på minst to år.

Forsikringen er utvidet til å dekke motpartens saksomkostninger som den sikrede er dømt til å betale gjennom endelig rettsavgjørelse.

5 Forsikringens omfang

5.1 Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter rettsavgifter i tvister som hører inn under de alminnelige domstoler eller jordskifteretten. Alminnelige domstoler i Norge er forliksråd, tingrett, lagmannsrett og Høyesterett. Utgifter til forberedelse for andre særdomstoler dekkes ikke.

Forsikringen gjelder også når tvisten blir avgjort ved forlik.

5.1.1 Utgifter

Forsikringen omfatter utgifter til advokat, domstolsbehandling og sakkyndige oppnevnt av retten. Når sakkyndige ikke er oppnevnt av retten, dekkes utgifter inntil 20 % av den totale forsikringssum.

Forsikringen omfatter også utgifter til vitner ved hovedforhandling og bevisopptak.

5.1.2 Tvist ved skadeoppgjør i lf

Forsikringen omfatter også utgifter til tvist ved skadeoppgjør foretatt av lf når lf sine egne klagemuligheter er fullt utnyttet.

5.1.3 Tilkjente saksomkostninger

Forsikringen omfatter tilkjente saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.1 Annen fast eiendom

Forsikringen er utvidet til å omfatte tvister som har sammenheng med fast eiendom som den forsikrede eier/leier ut.

5.2.2 Tvist som hører innunder namsmyndighetene

Forsikringen omfatter ikke tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist angående husleieforhold som knytter seg til den forsikrede faste eiendom.

5.2.3 Inkassosak m.m.

Forsikringen omfatter ikke tvist som gjelder inkassosak hvor det foreligger tvangsgrunnlag, fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlings sak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.

5.2.4 Straffesak m.m.

Forsikringen omfatter ikke straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker, samt sak om erstatningsplikt etter lov om skadeserstatning (skl) 13. juni 1969 nr 26 § 3-3 (visse personlige krenkelser m.m.) og § 3-6 (ærekrenking og krenking av privatlivets fred).

5.2.5 Offentlige forvaltningsvedtak

Forsikringen omfatter ikke tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.

5.2.6 Advokatsalær ol

Forsikringen omfatter ikke tvist om utgifter til advokatsalær, sakkyndige eller merutgifter pga. advokatbytte.

5.2.7 Skilsmisse, separasjon ol

Forsikringen omfatter ikke tvist som har sammenheng med eller sitt utspring i:

- skilsmisse, separasjon, bodeling, skiftesaker, økonomisk fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap,
- arv, odelskrav, krav om omstøtelse av gave,
- samværsrett, farskap, barnefordeling, underholdsbidrag.

5.2.8 Motorvogn

Forsikringen omfatter ikke tvist som gjelder motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slik.

5.2.9 Ekspropriasjon eller skjønnsak

Forsikringen omfatter ikke ekspropriasjonssak eller skjønnsak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom.

5.2.10 Næringsvirksomhet

Forsikringen omfatter ikke tvist som knytter seg til annen næringsvirksomhet enn den næringsvirksomhet som i henhold til gjeldende lov og forskrift faller inn under driften av borettslaget eller sameiet.

5.2.11 Tvist som åpenbart ikke kan vinne frem

Forsikringen omfatter ikke tvist som åpenbart ikke kan vinne frem.

5.2.12 Fondsforvaltere / depotmottakere

Forsikringen omfatter ikke aktiviteter som fondsforvalter, depotmottaker eller andre aktiviteter som nevnt i eller som reguleres av AIFM-direktivet 2011/61/EU med tilhørende forordninger samt i lov om forvaltning av alternative investeringsfond nr. 28 av 20. juni 2014.

5.2.13 Voldgiftsdommere

Forsikringen omfatter ikke utgifter til voldgiftsdommere.

6 Forsikringssum

Forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset.

Erstatning for samtlige tvister som oppstår i ett og samme forsikringsår, er begrenset til forsikringssum.

If sitt ansvar er begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er forhåndsgodkjent av If.

Den samlede erstatning for hver tvist er begrenset til forsikringssum selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder:

- når partene har rettshjelpsforsikring i forskjellige selskap,
- når partene har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

7 Egenandel

Egenandelen er kr 10 000 + 20% av de overskytende dekningsmessige utgifter, med mindre annet er avtalt.

Er det flere parter på samme side, trekkes det bare en egenandel per tvist.

8 Sikkerhetsforskrifter

Ingen sikkerhetsforskrifter knyttet til denne forsikringen.

9 Plikter ved skadetilfellet

9.1 Melding om tvist

Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpsforsikringen, må tvisten meldes skriftlig til If snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert.

9.2 Skadebegrensning

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

9.3 Opplysningsplikt og dokumentasjon

Sikrede plikter å fremskaffe de opplysninger og den dokumentasjon som er nødvendig for behandling av saken.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

10.1 Valg av advokat

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

10.2 Erstatningsberegning

Ved oppgjør har If den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres.

Sikrede skal påse at faktura for samtlige dekningsmessige utgifter utstedes til sikrede på vanlig måte. Fradragsberettiget merverdiavgift dekkes ikke under forsikringen.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

If kan forøvrig kreve at sikrede begjærer salæret fastsatt av retten i henhold til Lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvI) 16. juni 2005 nr 90 §3-8.

10.3 Erstatningsberegning ved tilkjente saksomkostninger

Tilkjente saksomkostninger fra den annen part i tvist det er krevet dekning for under forsikringen, kommer til fradrag fullt ut og trekkes fra de totale saksomkostninger pådratt i tvisten.

Dersom sikrede allerede har fått utbetalt mer enn det som skal dekkes under forsikringen når saksomkostninger er tilkjent, plikter sikrede innen 30 dager etter at ankefrist er utløpt å tilbakebetale dette til If.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Følgende er å betrakte som sikrede: Boligselskapet som sådan og naturlig tilliggende eiendom, slik som garasjesameie o.l. Tvist som har sammenheng med sikredes næringsvirksomhet forøvrig, dekkes ikke.

2 Når forsikringen gjelder

Den forsikrede virksomhet

Forsikringen omfatter den forsikrede virksomhets tap som konstateres i forsikringstiden. Tapet anses konstatert på det tidspunkt det foreligger rimelig grunn til mistanke om at en straffbar handling er begått. Den straffbare handlingen må være foretatt senest to år før forsikringen trådte i kraft eller innenfor et tidsrom angitt i forsikringsbeviset.

- Det regnes som ett forsikringstilfelle når tap er forårsaket ved at
- flere personer i samarbeid har utført den straffbare handlingen, eller
 - samme person har utført flere straffbare handlinger.

Dette gjelder også om handlingene er utført i forskjellige forsikringsår og omfatter flere straffbare forhold.

Er forsikringsvilkårene endret i den perioden de straffbare handlingene har pågått, er det forsikringsvilkårene på det tidspunkt da den første straffbare handlingen ble foretatt, som skal anvendes.

3 Hvor forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen for handlinger som er utført av boligselskapet i Norden.

4 Hva som inngår i forsikring

Forsikringen omfatter direkte økonomisk tap som påføres den som er nevnt i forsikringsbeviset som følge av handling angitt under kap. 5.

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter direkte økonomiske tap som sikrede påføres ved at ansatte lønnet direkte av sikrede eller personer som sitter i borettslagets/sameiets styre beviselig har gjort seg skyldig i en eller flere av følgende straffbare handlinger overfor sikrede

- dokumentfalsk, underslag, tyveri, bedrageri og utroskap, jf Almindelig borgerlig straffelov (straffeloven) av 22. mai 1902 nr 10, §§ 179 - 190, 255 - 258, 270 - 271a, 275 og 276,
- forutsatt at vedkommende har handlet i den hensikt å skaffe seg selv eller andre enn sikrede en uberettiget, direkte økonomisk vinning utover forfremmelse, lønnstillegg, bonus e.l

Tapet dekkes selv om gjerningsmannen var sinnssyk eller bevisstløs i gjerningsøyeblikket, jf Straffeloven nr. 10 § 44.

Med direkte økonomisk tap forstås kronebeløpet/verdien som er fravendt sikrede. Rentetap frem til 2 måneder etter at forholdet er meldt If, inflasjonstap, disponeringstap og lignende tap sikrede lider ved ikke å ha kunnet disponere beløp/verdier er ikke dekket.

5.1.1 Tap påført den forsikrede virksomhets kunder

Forsikringen omfatter direkte økonomisk tap som sikredes kunder påføres ved at personer som er omfattet av sikredes styringsrett som arbeidsgiver, begår straffbare handlinger som nevnt i kapittel 5.

Med direkte økonomisk tap forstås kronebeløpet/verdien som er fravendt sikredes kunder ved en handling som er omfattet av forsikringen.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke fysiske skader på ting eller personer, eller økonomiske følgeskader av slike skader. Forsikringen omfatter heller ikke indirekte økonomisk tap eller konsekvenstap, herunder tappt inntekt, tappt fortjeneste etc.

Forsikringen omfatter ikke tap som den forsikrede virksomhet er påført ved handlinger i forsikringstiden, som har tjent til å dekke tap påført den forsikrede virksomhet ved handlinger foretatt før forsikringen trådte i kraft.

5.2.1 Fondsforvaltere / depotmottakere

Forsikringen omfatter ikke aktiviteter som fondsforvalter, depotmottaker eller andre aktiviteter som nevnt i eller som reguleres av AIFM-direktivet 2011/61/EU med tilhørende forordninger samt i lov om forvaltning av alternative investeringsfond nr. 28 av 20. juni 2014.

5.2.2 Datakriminalitet

Forsikringen omfatter ikke økonomisk tap og kostnader ved datainnbrudd forårsaket av datakriminalitet som nevnt nedenfor:

- hacking (datainnbrudd)
- Distributed Denial of Service (DDoS) angrep (distribuert tjenestenektangrep) og/eller Denial of Service (DoS) angrep (tjenestenektangrep)
- ondsinnet kode eller,
- virus.

Hacking (datainnbrudd) - uautorisert tilgang til et bestemt mål sitt system/applikasjon uten målets samtykke.

Distributed Denial of Service (DDoS) angrep - flomangrep designet for å utmatte IT eller programressurser for å nekte eller forstyrre ekte brukere av en tjeneste.

Denial of Service (DoS) angrep ved refleksjon, forsterkning og lav-og-treg angrep o.lg.

Ondsinnnet kode - uønsket og/eller skadelig programvare, inkl. virus, trojanere, ormer, bakdører, roboter og blandet-/multi-vektor cocktail skadelig programvare.

Virus - dataprogram som kan infisere andre dataprogram-/applikasjoner eller systemområder ved å modifisere dem til å inkludere en kopi av seg selv.

5.2.3 Utpressing

Forsikringen omfatter ikke økonomisk tap knyttet til løsepenger.

6 Forsikringssum

Den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset angir Ifs samlede utbetalingsplikt for hvert forsikringstilfelle.

7 Egenandel

Egenandelen fremgår av forsikringsbeviset.

Egenandel beregnes av enhver utbetaling under forsikringen, også av utgifter til ekstern sakkyndig.

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjon med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

8 Sikkerhetsforskrifter

8.1 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskriftene

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til en hver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller å påse at de blir overholdt, kan If være helt eller delvis uten ansvar (jf. FAL § 4-8). Se også identifikasjon i kap.10.

8.2 Regnskapsførsel og internkontroll

Virksomheten skal ha retningslinjer som sikrer at sikredes regnskapsførsel er i overensstemmelse med god regnskapsskikk. Retningslinjene skal i tillegg fastsette rutiner for en forsvarlig internkontroll.

8.3 Tilgangskontroll og autorisasjon

Virksomheten skal ha retningslinjer som krever at ansatte til enhver tid har aktivert skjermsparer med passord på egen pc, samt som pålegger de ansatte å låse maskinen hver gang de forlater den.

9 Plikter ved skadetilfellet

Er forsikringstilfellet inntruffet, skal den forsikrede virksomhet uten ugrunnet opphold melde fra til If.

Når den forsikrede virksomhet vil gjøre krav gjeldende mot If i henhold til forsikringen, skal den forsikrede virksomhet omkostningsfritt for If

- omgående gi If alle opplysninger av betydning for sakens behandling
- fremlegge nødvendig dokumentasjon av tapet
- omgående melde det forhold forsikringstilfellet omfatter til påtalemyndigheten og fremsette nødvendig påtalebegjæring, samt begjære erstatningskravet overfor den skyldige pådømt i straffesaken. I særskilte tilfelle kan anmeldelse unnlates etter avtale med If
- foreta den nødvendige pågang (inkludert sivil arrest) overfor den skyldige for å få denne til å gjøre opp tapet, inntil If eventuelt har dekket tapet og selv kan foreta den nødvendige pågang. Forsikringen omfatter likevel direkte utlegg i forbindelse med slik pågang. Er forsikringstilfellet inntruffet, skal den forsikrede virksomhet uten ugrunnet opphold melde fra til If.

Etter avtale med If kan det engasjeres ekstern sakkyndig bistand til å kartlegge hendelsesforløp og tapets størrelse.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

10.1 Oppgjørsregler

FAL § 6-1 er fraveket. Isteden gjelder bestemmelsene nedenfor.

Erstatning utbetales så snart If har hatt rimelig tid til å klarlegge forsikringstilfellet og beregne erstatningen.

Utbetaling skal ikke utsettes i påvente av offentlig behandling av en eventuell straffesak mot den skyldige med mindre dette er nødvendig for å fastslå om tapet er omfattet av forsikringen eller for å beregne erstatningen.

Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at If skal betale i hvert fall en del, utbetales likevel et tilsvarende forskudd.

Det skal gjøres fradrag for beløp den forsikrede virksomhet kan motregne overfor den skyldige.

Det skal gjøres fradrag for den vinning/fortjeneste den forsikrede virksomhet eventuelt har hatt i sammenheng med den begåtte handling.

Foretas det oppgjør under forsikringen, trer If, så langt oppjøret rekker, inn i den forsikrede virksomhets erstatningskrav overfor den skyldige.

Kommer det inn midler fra den skyldige går disse til dekning av Ifs erstatningsutbetaling.

10.2 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlaterer får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlaterer fra personer som er nevnt i FAL § 4-11.

Næring

De handlinger eller unnlaterer som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for. Sikrede identifiseres tilsvarende med sine kontraktsmedhjelperes handlinger eller unnlaterer.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for samtlige medlemmer/varamedlemmer i styret i det boligselskapet/boligsameie som er nevnt i forsikringsbeviset.

1.1 Sikredes ektefelle eller samboer

Forsikringen omfatter sikredes ektefelle eller samboer når det fremsatte kravet har sitt grunnlag i sikredes personlige ledelsesansvar.

1.2 Konkurs, insolvens, dødsbo m.m.

Forsikringen omfatter tilfeller hvor sikrede blir umyndiggjort, blir insolvent eller begjæres konkurs når krav er fremsatt mot sikredes konkursbo eller juridiske stedfortreder i forsikringstiden når kravet har sitt grunnlag i sikredes personlige ledelsesansvar.

Forsikringen omfatter også sikredes dødsbo og arvinger i forsikringstiden, når det fremsatte kravet har sitt grunnlag i sikredes personlige ledelsesansvar.

1.3 Underliggende selskap

1.3.1 Datterselskap

Forsikringen omfatter også den forsikrede virksomhets datterselskap som er omfattet av den virksomhetsbeskrivelsen som fremgår av forsikringsbeviset.

Med datterselskap menes selskap hvor virksomheten ved tidspunkt for inngåelse av forsikringsavtalen, direkte eller indirekte:

- eier mer enn 50 % av aksjekapitalen,
- har mer enn 50 % av stemmeberettigede aksjer, og
- har rett til å utpeke mer enn halvparten av representantene i styre, eller tilsvarende styreorganer

Forsikringen dekker likevel ikke datterselskap som:

- har sitt hovedsete i Nord Amerika, eller har sine verdipapirer notert på eller omsatt på noe marked eller børs i Nord Amerika eller har verdipapirer som er lovpålagt registreringsplikt i SEC (Securities and Exchange Commission),
- er å anse som finansinstitusjon,
- er børsnotert, eller
- som har registrert, etablert eller omsetter sine finansielle instrumenter på børs eller autorisert markedsplass i USA, Puerto Rico eller land underlagt tilsvarende jurisdiksjon, eller har utstedt finansielle instrumenter som omsettes i markeder i disse land.

Virksomheter utenfor Norden omfattes kun hvis de står oppført som medforsikret i forsikringsbeviset.

Forsikringen dekker kun krav med grunnlag i en handling eller unnlatelse foretatt i forsikringstiden, og mens virksomheten er et datterselskap.

1.3.2 Nye datterselskap

Forsikringen omfatter også sikredes opptreden i nye datterselskaper som den forsikrede virksomhet overtar eller etablerer i løpet av forsikringstiden, forutsatt at:

- datterselskapets virksomheten er omfattet av den virksomhetsbeskrivelsen som fremgår av forsikringsbeviset,
- datterselskapet ikke er en finansiell virksomhet, herunder bank, forsikrings-, megler- eller investeringsforetak,
- datterselskapet ikke er registrert i eller etablert i USA, Canada eller noen stat med tilsvarende jurisdiksjon,
- datterselskapet ikke er et selskap som har sine verdipapirer notert på, eller omsatt på noe marked eller børs i Nord Amerika, og
- hovedvirksomhetens samlede aktiva ikke øker mer enn 25% i forhold til balansen i siste års regnskap

Forsikringstageren må melde fra til If om deres overtagelse eller oppkjøp innen 90 dager etter overtagelse. If forbeholder seg retten til å avstå fra å tilby forsikringsdekning til datterselskapet eller gjøre endringer i forsikringsavtalen.

2 Når forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, må erstatningskravet for skaden

- være reist mot sikrede eller If i forsikringstiden, og
- grunne seg på handling eller unnlatelse foretatt etter 1.1.2000.

2.1 Skadetilfelle

Alle krav som skyldes samme ansvarsutløsende handling, unnlatelse eller begivenhet, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt første krav ble reist.

Forsikringen omfatter også erstatningskrav som blir varslet eller fremsatt etter at sikredes funksjon har opphørt, forutsatt at kravet grunner seg på handlinger eller unnlatelser foretatt før opphørstidspunktet.

3 Hvor forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen skade

- som inntreffer i hele verden, og
- som sikrede er erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i Norge.

4 Hva som inngår i forsikringen

Forsikringen omfatter styremedlemmenes og varamedlemmenes, rettslige erstatningsansvar for skade.

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes personlige, rettslige erstatningsansvar for skade, som sikrede volder i egenskap av medlem/varamedlem i styret i det boligselskap/boligsameie som er nevnt i forsikringsbeviset.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.1 Straffbare handlinger

Forsikringen omfatter ikke ansvar som følge av at sikrede eller sikredes ansatte begår en straffbar handling som brudd på informasjonsvern, dokumentfalsk, underslag, tyveri, bedrageri, utroskap og eller korrupsjon jf. kapittel 21, 29, 27, og 30 i Lov om straff (straffeloven) av 20. mai 2005 nr. 28.

5.2.2 Dagbøter, oppreisning, ærekrenkelse m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar for dagbøter, bøter, ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter skl. §§ 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l. (herunder "Punitive Damages" eller "Exemplary Damages").

5.2.3 Forurensning

Forsikringen omfatter ikke ansvar for formueskade som følge av forurensning eller deponering av avfall.

5.2.4 Forsett

Forsikringen omfatter ikke ansvar for formueskade voldt ved forsett.

5.2.5 Skatte- og avgiftstrekk

Forsikringen omfatter ikke ansvar for tap som følge av overtredelse av bestemmelse om skatte- og avgiftstrekk og betaling.

5.2.6 Uberettiget vinning

Forsikringen omfatter ikke ansvar for erstatningskrav som er begrunnet med at sikrede har skaffet seg eller andre en uberettiget vinning.

5.2.7 Under samme forsikring

Forsikringen omfatter ikke ansvar for erstatningskrav mellom sikrede under samme forsikring.

5.2.8 Naturmangfoldloven

Forsikringen omfatter ikke ansvar etter lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) av 19. juni 2009. nr. 100

5.2.9 Manglende eller ufullstendige forsikringstegning

Forsikringen omfatter ikke ansvar som følge av at sikrede ikke har tegnet, sagt opp eller holdt ved like forsikringer.

5.2.10 Fondsforvaltere/ depotmottakere

Forsikringen omfatter ikke aktiviteter som fondsforvalter, depotmottaker eller andre aktiviteter som nevnt i eller som reguleres av AIFM-direktivet 2011/61/EU med tilhørende forordninger samt i lov om forvaltning av alternative investeringsfond nr. 28 av 20. juni 2014.

5.2.11 Emisjoner

Forsikringen omfatter ikke ansvar som følge av private eller offentlige emisjoner, med mindre slik forsikringsdekning er særskilt avtalt med If. If forbeholder seg retten til å justere forsikringsvilkår, premie og adgang til å nekte forsikringsdekning etter emisjon.

Forsikringen omfatter ikke erstatningsansvar for tap som inntreffer som følge av fusjon, fisjon eller endret selskapsform.

6 Forsikringssum

Den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset angir Ifs samlede utbetalingsplikt for alle erstatningskrav for skader, inklusive omkostninger, som anses reist mot sikrede i løpet av ett og samme forsikringsår.

7 Egenandel

Det beregnes ingen egenandel ved skadetilfelle.

8 Sikkerhetsforskrifter

Sikrede plikter å overholde eventuelle sikkerhetsforskrifter som er inntatt i forsikringsbeviset.

8.1 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskriftene

Hvis brudd på sikkerhetsforskrifter fører til formueskade eller større erstatningsansvar enn sikrede ellers ville hatt, og sikrede har utvist forsømmelighet med å overholde dem eller med å påse at de ble overholdt, kan utbetalingen under forsikringen bli redusert eller falle bort, jf. FAL § 4-8.

9 Plikter ved skadetilfellet

Formueskade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes If uten ugrunnet opphold.

Har sikrede oversittet 1-årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til If (jf. FAL § 8-5, 1. ledd), har If rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor If har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller If, plikter sikrede

- omgående å gi If alle opplysninger av betydning for sakens behandling,
- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger som If finner nødvendig, samt å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Ifs samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for If.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

Når et erstatningskrav omfattes av forsikringen, tilligger det If å

- utrede om erstatningsansvar foreligger,
- forhandle med kravstilleren,
- om nødvendig prosedere saken for domstolene.

If betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av If, betales av If innenfor den Forsikringssummen som fremkommer av forsikringsbeviset.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er If villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

If har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Oversikt

Personalforsikringen består av en obligatorisk yrkesskadeforsikring i henhold til lov om yrkesskadeforsikring med forskrifter. Loven omfatter både ulykker og sykdommer som påføres en arbeidstaker i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden.

Personalforsikringen kan også omfatte en eller flere av følgende tilleggsforsikringer:

Utvidet yrkesskadeforsikring mellom hjem og arbeid

Rett til samme erstatning som under yrkesskadeforsikringen selv om en ulykke skulle inntreffe utenfor arbeid, men på direkte reise mellom hjem og arbeid.

Forhøyet yrkesskadeforsikring

Avtalt høyere erstatningssummer for en eller flere av erstatningspostene under yrkes-skadeforsikringen.

Annen ulykke

Avtalt erstatning for annen ulykke enn yrkesulykke som rammer arbeidstaker. Forsikringen kan gi erstatning ved medisinsk invaliditet, ervervsuførhet og dødsfall.

Annen sykdom

Avtalt erstatning for annen sykdom enn yrkessykdom som rammer arbeidstaker. Forsikringen kan gi erstatning ved medisinsk invaliditet, ervervsuførhet og dødsfall.

Psykologisk førstehjelp

Avtalt erstatning for psykologisk førstehjelp formidlet gjennom Psykologvaktens.

Hvilke tilleggsforsikringer som eventuelt er avtalt fremgår av forsikringsavtalen og forsikringsbeviset.

I tillegg til disse vilkår gjelder:

- Forsikringsavtalen inngått mellom arbeidsgiver og forsikringselskapet
- Medlemsbeviset/forsikringsbeviset
- Generelle vilkår
- Lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65.
- Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL).

Forsikringsavtalen og medlemsbeviset/forsikringsbeviset gjelder foran vilkårene.

Ytelsene er dekket i IF Skadeforsikring, F.reg.org.nr. 981 290 666, i vilkårene omtalt som If.

1 Hvem forsikringen kan gjelde for

Forsikringen gjelder for de personer som er angitt som forsikrede i forsikringsbeviset, som er medlem av norsk folketrygd og som har vanlig bosted i Norge i henhold til Folkeregisteret.

Under yrkesskadeforsikringen kan også personer uten vanlig bosted i Norge være omfattet i henhold til lov om yrkesskadeforsikring.

Følgende personer kan etter forsikringsbeviset være forsikret:

- Arbeidstakere hos forsikringstakeren.
- Tidligere arbeidstakere som rammes av en yrkessykdom dersom arbeidstakeren ikke har krav mot annen forsikringsgiver eller andre i henhold til lov om yrkesskadeforsikring.
- Bedriftsinnehaver(e)/selvstendig næringsdrivende dersom vedkommende deltar i bedriftens daglige drift i minst 50 % av normal arbeidstid. Det anbefales at "frivillig yrkesskadetrygd" er dekket i NAV. Dersom frivillig yrkesskadetrygd ikke er dekket vil dette, og konsekvensene av dette, fremgå av punktet om selvstendig næringsdrivende nedenfor.
- Forsikredes ektefelle/samboer og barn.

Med mindre ikke annet er avtalt, eller angitt i forsikringsavtalen, er det ingen aldersgrenser for forsikringen.

2 Standard yrkesskadeforsikring

Forsikringen gir rett til erstatning ved yrkesskade påført i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden. Med yrkesskade menes:

- ulykke og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade),
- ulykke og sykdom som i medhold av folketrygdloven § 13-4 er likestilt med yrkesskade eller
- annen skade og sykdom, dersom denne skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser.

Belastningslidelser regnes ikke som yrkesskade.

2.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter følgende erstatningsposter fastsatt etter forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring av 21.12.1990 nr. 1027:

2.1.1 Påførte utgifter

Påførte utgifter frem til oppgjørstidspunktet.

2.1.2 Fremtidige utgifter

Engangserstatning for gjennomsnittlige fremtidige årlige utgifter.

2.1.3 Tapt inntekt

Tapt inntekt i tiden frem til oppgjørstidspunktet.

2.1.4 Ervervserstatning

Engangserstatning for tap i fremtidig inntekt som beregnes på grunnlag av graden av varig ervervsuførhet, arbeidsinntekt og alder.

2.1.5 Ménerstatning

Engangserstatning for ikke-økonomisk tap som beregnes på grunnlag av varig medisinsk invaliditetsgrad og arbeidstakers alder.

2.1.6 Dødsfallerstatning

- Engangserstatning til ektefelle/samboer og eventuelle mindreårige barn
- Begravelseskostnader

2.2 Hvilke begrensninger som gjelder

Erstatningen kan settes ned eller falle bort dersom forsikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden. Dette skal likevel ikke innskrenke etterlattes rett til erstatning. Skadeserstatningsloven § 5-1 gjelder tilsvarende så langt den passer.

3 Utvidet yrkesskadeforsikring mellom hjem og arbeid

Forsikringen utvider yrkesskadeforsikringen til også å gjelde reise direkte mellom hjem og arbeid.

3.1 Reise til og fra arbeid

Med reise direkte mellom hjem og arbeidssted menes den rute som regelmessig benyttes fra hjem til arbeidsstedet og omvendt og som ikke dekkes under lov om yrkesskadeforsikring.

Avvik fra denne ruten regnes ikke som reise til og fra arbeid, og ulykker som skjer under disse avvik erstattes ikke. Hvis den forsikrede gjør kun korte avvik fra ruten (maks. 1 time), trer forsikringen i kraft igjen når den forsikrede returnerer til den normale ruten.

Som reise til og fra arbeid regnes også reisen mellom hjem og arbeidssted når arbeidstaker utfører arbeid på annet sted enn det faste arbeidsstedet.

Er det sammen med denne dekningen også avtalt at forsikringen dekker Annen Ulykke enn yrkesulykke, kan det bare kreves erstatning under den dekningen som gir høyest erstatning.

4 Forhøyet yrkesskadeforsikring

4.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen kan gi rett til høyere erstatningsbeløp ved yrkesskade. De forhøyede forsikringssummene fremkommer av forsikringsbeviset.

4.2 Hvilke begrensninger som gjelder

Erstatningen kan settes ned eller falle bort dersom forsikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden. Dette skal likevel ikke innskrenke etterlattes rett til erstatning. Skadeserstatningsloven § 5-1 gjelder tilsvarende så langt den passer.

Lov om yrkesskadeforsikring § 5 siste ledd (om tidligere arbeidstakere) gjelder ikke. Bortfaller eller opphører forsikringsavtalen ved oppsigelse eller mislighold og forsikringstilfellet inntreffer etter bortfallet, gis det ikke rett til forhøyet forsikringsdekning.

5 Annen Ulykke (enn yrkesulykke)

6 Annen Sykdom (enn yrkessykdom)

7 Ektefelle/Barn

8 Psykologisk Førstehjelp

9 Regler ved erstatningsoppgjør

Bestemmelsene i dette kapitlet kommer til anvendelse med mindre annet følger av lov om yrkesskadeforsikring. Rett til erstatning inntreffer når forsikringstilfellet er inntruffet, If har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

9.1 Oppgjørsregler

9.1.1 Ervervserstatning

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den ervervsuførhetsgraden skaden/sykdommen medfører, alder og pensjonsgivende inntekt.

Graden av ervervsuførhet fastsettes etter forsikredes evne til å utføre inntektsgivende arbeid (inntektsevnen). Ved vurderingen av i hvilken grad inntektsevnen skal anses varig nedsatt, skal inntektsmulighetene i ethvert arbeid som vedkommende kan utføre, sammenlignes med de inntektsmulighetene som vedkommende hadde før skaden/sykdommen oppstod.

Ervervserstatningen trappes etter pensjonsgivende inntekt og alder i samsvar med Forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring, § 3-3. Dette gjelder også ved Annen Ulykke og Annen Sykdom.

9.1.2 Dødsfallerstatning

Erstatningen fastsettes på grunnlag av avtalt forsikringssum og alder.

I den utstrekning ikke annet følger av den alminnelige lovgivning, gjelder følgende:

- Dør forsikrede før retten til ménerstatning og/eller ervervserstatning oppstår, betales dødsfallerstatning med den sum som er avtalt. Eventuell mén- og/eller ervervserstatning som måtte være forskuddsbetalt, kommer til fradrag.
- Dør forsikrede etter at retten til ménerstatning og/eller ervervserstatning oppstår, og dødsfallet skyldes samme årsak som medførte rett til ménerstatning og/eller ervervserstatning, betales ikke dødsfallerstatning, men ménerstatning og/eller ervervserstatning.

Dødsfallerstatningen nedtrappes etter alder i samsvar med Forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring, § 6-1, 6.ledd. Dette gjelder også ved Annen Ulykke og Annen Sykdom.

9.1.3 Begunstigelse

Hvis det ikke er oppnevnt særskilt begunstiget skal forsikringssummen, ved forsikredes død, utbetales etter følgende regler:

- Forsikringssummen utbetales til ektefellen eller registrert partner
- Hvis avdøde ikke etterlater seg ektefelle eller registrert partner, utbetales forsikringssummen til samboer.
- Hvis avdøde ikke etterlater seg ektefelle, registrert partner eller samboer, utbetales forsikringssummen til livsarvingene.
- Hvis avdøde ikke etterlater seg begunstigede etter reglene ovenfor skal forsikringssummen utbetales etter FAL § 15-1.

Ønsker forsikrede at forsikringssum ved dødsfall, utover Yrkesskadelovens krav FAL § 15-1, skal tilfalle andre enn ektefelle, registrert partner eller samboer, har vedkommende anledning til å oppnevne særskilt begunstiget.

Skjema for dette finnes på www.if.no/web/no/bedrift/forsikringer under Personforsikring.

9.1.4 Juridisk bistand

Utgifter til juridisk bistand omfattes ikke.

9.1.5 Oppnevning av begunstiget

Dersom forsikrede har foretatt særskilt begunstigelse tilfaller grunnerstatningen den begunstigede. Slik begunstigelse omfatter kun dekninger utover ytelsen i standardforskriften § 6-1.

Oppnevning av særskilt begunstiget og tilbakekall av oppnevning må gjøres i skriftlig melding til If, eller i et testament. Oppnevning og tilbakekall som ikke er gjort på en av disse måtene er ikke gyldig. Skjema for oppnevning av begunstiget fås ved henvendelse til If, eller på www.if.no/bedrift.

Dersom det ikke er foretatt særskilt begunstigelse tilfaller grunnerstatningen den forsikredes ektefelle/samboer/registrert partner som begunstiget (jf. vilkårene). Denne begunstigelsen bortfaller på det tidspunkt det er avsagt dom for eller gitt bevilning til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig, eller dersom kriteriene for å regnes som samboer ikke lenger er tilstede.

Hvis forsikrede ikke etterlater seg begunstiget ektefelle/samboer/registrert partner, utbetales forsikringssummene til avdødes livsarvinger. Etterlater den forsikrede seg heller ikke livsarvinger utbetales forsikringssummen til øvrige arvinger etter loven eller testament. Disse personer er oppnevnt som begunstiget i den rekkefølge de her er nevnt.

9.2 Generelle regler

9.2.1 Melding av krav

Melding om forsikringstilfelle skal skje så snart som mulig, og kan gjøres på en av følgende måter:

- Melding til arbeidsgiver
- Til If direkte ved bruk av skademelding på Ifs hjemmeside www.if.no under "Bedrift"
- Kontakt personskadeavdelingen i If, tlf. 02400 (hele døgnet)

Meldefristen etter lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL) § 18-5 er 1 år.

9.2.2 Opplysningsplikt og dokumentasjon

Den som vil fremme krav mot If, skal gi If de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for ham eller henne, og som If trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale erstatningen.

Tap og utgifter som If svarer for, må dokumenteres med originalbilag eller annen legitimert oppgave.

9.2.3 Lege- og spesialistklæringer

Den forsikrede og If har rett til å innhente lege og spesialistklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Dersom If finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig.

Den forsikrede plikter å la seg undersøke av lege som har norsk autorisasjon.

Hvis den forsikrede ikke oppfyller denne forpliktelse, kan If stoppe enhver utbetaling av erstatning.

9.2.4 Tapsbegrensningsplikt

Kan det antas at helsetilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling - og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for slik behandling - skal det ved fastsettelse av erstatningen tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling kan antas å ville medføre.

9.2.5 Renter

For Ifs plikt til å betale renter gjelder FAL § 18-4, og ved yrkesskade/yrkessykdom bestemmelser gitt i medhold av lov om yrkesskadeforsikring.

9.2.6 Foreldelse

Foreldelsesfristen for krav er som hovedregel 3 år, jf. FAL § 18-6. Meldefristen etter FAL § 18-5 er 1 år.

9.2.7 Pantsettelse m.m.

Forsikringskravet kan ikke overdras, pantsettes eller på annen måte stilles som sikkerhet for gjeld.

9.2.8 Regress

Kan *forsikrede* forlange at tredjemann erstatter skaden, inntre If i *forsikredes* rett mot tredjemann ved utbetaling av erstatning. If kan også søke regress hos *forsikringstakeren* for erstatning som i.h.t. lov om yrkesskade § 6, 1. ledd pliktes utbetalt etter bortfall av forsikringsavtalen.

10 Administrative bestemmelser

Bestemmelsene i dette kapitlet kommer til anvendelse med mindre annet følger av lov om yrkesskadeforsikring.

10.1 Opplysningsplikt

10.1.1 Generelt

Ved forsikringens ikrafttredelse og ved utvidelse kan If be om opplysninger som kan ha betydning for vurdering av risikoen. Arbeidsgiveren og arbeidstaker skal gi riktige og fullstendige svar på Ifs spørsmål. De skal også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som de må forstå er av vesentlig betydning for Ifs vurdering av risikoen.

Forsikringstakeren skal også gi opplysninger om ansatte stasjonert i eller som reiser til politisk urolig områder, slik at If evt. kan beregne tilleggspremie.

Opplysningene skal gis fortløpende i forsikringstiden.

Blir opplysningsplikten ikke oppfylt, kan Ifs ansvar nedsettes eller falle bort, jf. FAL § 13-2 til 13-4. I visse tilfelle kan If si opp forsikringen, jf. pkt. 10.6.2.

10.1.2 Ved etablering

Ved forsikringens etablering skal arbeidsgiveren gi skriftlig erklæring til If om at de arbeidstakere som forsikringen skal omfatte, er helt arbeidsdyktige. If har rett til å kreve nærmere helseopplysninger når forsikringssummen overstiger en viss grense eller omfatter mindre enn et visst antall personer ved etableringen.

10.1.3 Ved utvidelse

Med utvidelse av forsikringen forstås enten at forsikringssummen blir forhøyet for en eller flere av de forsikrede som forsikringen allerede omfatter, at dekningsomfanget utvides evt. med tilleggsdekninger, eller at nye personer/grupper innlemmes i forsikringen. For utvidelser gjelder de samme vilkår om arbeidsdyktighet og helsetilstand som ved forsikringens ikrafttredelse.

Skyldes forhøyelsen at det er avtalt G-regulering, kreves ingen erklæring om helse eller arbeidsdyktighet.

10.1.4 Opptakelse i forsikringen

Arbeidstakere som blir ansatt i forsikringsåret vil automatisk være dekket av forsikringen fra ansettelsestidspunktet.

I henhold til forsikringsavtalelovens § 11-2 skal alle arbeidstakere få utlevert forsikringsbevis og – vilkår til orientering om dekningsens omfang. Forsikringstaker må sørge for at alle arbeidstakere vil få utlevert forsikringsbevis og – vilkår ved etablering og senere innmelding.

Gjelder ved annen sykdom enn yrkessykdom

Det er en forutsetning for opptakelse i forsikringen at arbeidstakeren er helt arbeidsdyktig.

Arbeidstakere som ikke tilfredsstillt kravet om hel arbeidsdyktighet på det tidspunkt vedkommende etter bestemmelsene ovenfor skal tas opp i forsikringen på samme vilkår som de øvrige ansatte fra den dag vedkommende igjen er helt arbeidsdyktig. Forsikringstaker påser at kravet om hel arbeidsdyktighet er oppfylt.

Ved opptak kan If kreve helseerklæring på Ifs skjema.

10.1.5 Medlemmer

Forsikringstakeren fører fortegnelse over de forsikrede og skal før hvert års hovedforfall sende If en oppgave over antall ansatte og årsverk.

Gjelder ved annen sykdom enn yrkessykdom

Dersom antallet forsikrede er 25 eller flere, skal ansettelse og fratredelser ikke meldes If i løpet av forsikringsåret.

Dersom antall forsikrede er under 25 ved hovedforfall er det krav om at ansettelse og fratredelser meldes If fortløpende.

Melding om opptakelse i forsikringen skal forsikringstakeren sende inn til If før den dag opptakelsen skal finne sted. Navn, fødsels- og personnummer skal sendes til If, og forsikringen gjelder tidligst fra den dag melding er sendt/godkjent av If.

10.2 Premieberegning

Beregning av premie skjer en gang i året, første gang når avtalen trer i kraft. Hvis en forsikret dør eller trer ut av forsikringen, tilbakeføres den del av betalt terminpremie som, hvis det ikke er truffet annen avtale, svarer til den gjestående forsikringstid som det er betalt premie for, regnet fra den dag forsikringen for vedkommende opphører.

10.3 Betaling

Forsikringstakeren betaler premien forskuddsvis til If under ett for alle de forsikrede som avtalen omfatter. Første premie forfaller til betaling den dag forsikringen trer i kraft. De senere premier forfaller til betaling på de forfallsdager som er fastsatt i avtalen. Betalingsfrist for premien er 1 måned fra den dag If har sendt premievarsel til forsikringstaker. Er premie ikke betalt i rett tid, trer forsikringen ut av kraft iht. bestemmelsene i FAL § 14-2 og 14-3.

Forsikringstakeren innbetaler premie til If, første gang ved avtaleinngåelse, og deretter hver gang forsikringsavtalen fornyes. Jf. forsikringsvilkårene.

Forsikringstakeren innbetaler premie til If samlet for alle forsikrede arbeidstakere, første gang ved avtaleinngåelse, og deretter hver gang forsikringsavtalen fornyes. Jf. forsikringsvilkårene.

10.4 Uttredelse av forsikringen

Når det føres fortegnelse over de forsikrede og en forsikret trer ut av den gruppe som avtalen omfatter, opphører forsikringen for forsikrede 14 dager etter at skriftlig påminnelse er sendt fra If eller forsikringstakeren. Er påminnelse som nevnt i første punktum ikke sendt, opphører forsikringen tidligst to måneder etter at den forsikrede trådte ut av gruppen.

Det kan avtales senere tidspunkt for uttredelse av forsikringen enn det som følger av første og annet punktum. Ved forsikringstilfeller som If svarer for etter første eller annet punktum, vil det bli gjort fradrag i erstatningen i den utstrekning den forsikrede i mellomtiden er kommet inn under en tilsvarende forsikring og får erstatning under den.

Uttredelse for medforsikret ektefelle/samboer og eventuelt barn skjer samtidig som arbeidstakeren trer ut.

Ved separasjon, skilsmisse eller samlivsbrudd trer medforsikret ektefelle/samboer ut av forsikringen den dag separasjon, skilsmisse eller samlivsbrudd finner sted, hvis ikke annet er avtalt.

Ansatte i permisjon er fortsatt ansatt og kan stå i forsikringen inntil 6 måneder, evt. for hele militærtjenesten (i Norge) eller hele barselpermisjonen. Det kan avtales at ansatte i permisjon kan være dekket ut over 6 måneder, eller for kortere tid.

Hvis den forsikrede er ervervsufør i en grad som etter avtalen gir rett til ervervs erstatning, kan vedkommende ikke meldes ut av forsikringen før spørsmålet om rett til ervervs erstatning er avgjort. If betaler premien i denne perioden.

10.5 Oppsigelse. Fornyelse

10.5.1 Forsikringstakers oppsigelsesadgang

Forsikringstakeren kan si opp forsikringen innen 1 måned etter at If har sendt premievarsel for et nytt forsikringsår jf. FAL § 12-3. Forsikringstakerens eventuelle adgang til å si opp forsikringsavtalen i forsikringsåret er regulert i avtalen.

10.5.2 Ifs oppsigelsesadgang

Hvis forsikringen ved utløpet av forsikringstiden ikke lenger tilfredsstillende betingelsene om antall forsikrede, trer avtalen uten videre ut av kraft ved utgangen av det følgende forsikringsår såfremt de nevnte betingelser heller ikke da er oppfylt. Avtalen kan dog forlenges for ytterligere 1 år hvis forsikringstakeren godtgjør at betingelsene sannsynligvis vil bli oppfylt ved utgangen av forsikringstiden.

If kan, hvis særlige grunner foreligger si opp forsikringen ved forsikringstidens utløp, jf. FAL § 12-7.

If kan si opp forsikringen i forsikringstiden, hvis forsikringstakeren har forsømt sin opplysningsplikt. jf. FAL 13-3 og 18-1.

10.5.3 Varsling ved oppsigelse

Hvis forsikringen opphører skal de forsikrede varsles ved skriftlig melding eller på annen forsvarlig måte. For den enkelte forsikrede opphører forsikringen i så fall tidligst 1 mnd. etter at varsel er gitt eller den forsikrede på annen måte er blitt kjent med forholdet. Ved forsikringstilfeller som If svarer for, vil det bli gjort fradrag i erstatningen i den utstrekning den forsikrede i mellomtiden er kommet inn under en tilsvarende forsikring og får erstatning under den.

10.5.4 Fornyelse av forsikringen

Har forsikringstakeren eller If ikke benyttet retten til oppsigelse, fornyes forsikringen for 1 år ad gangen. Forsikringsvilkår og premie kan endres med virkning fra begynnelsen av avtaleperioden.

11 Tvister. Klagenemnd

11.1 Lovvalsregler

Rettstvister skal løses etter norsk lov.

11.2 Klagebehandling

Hvis du er uenig i Ifs avgjørelse i en sak som vedrører din forsikring kan du kontakte vårt Kundeombud for å få den vurdert på nytt. Kundeombudet ser på saken med nye og upartiske øyne.

Kundeombudet:

Telefon 02400

www.if.no (Velg "Kundeombud" i menyen)

If Skadeforsikring, Postboks 240, 1326 Lysaker

Du kan også rette klager som omhandler forsikringsavtalen til Finansklagenemnda:

Telefon 23 13 19 60

www.finkn.no

Postboks 53, Skøyen, 0212 Oslo

12 Forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring

1. Innledning

§ 1-1. Anvendelsesområde

§ 1-2. Tilleggserstatning

§ 1-3. Folketrygdens grunnbeløp

§ 1-4. Skadelidtes alder

2. Påførte og framtidige utgifter, tapt inntekt

§ 2-1. Påførte utgifter

§ 2-2. Framtidige utgifter

§ 2-3. Tapt inntekt

3. Tap av framtidig inntekt

§ 3-1. Grunnlaget for beregningen

§ 3-2. Grunnerstatning

§ 3-3. Skadelidtes alder

§ 3-4. Tap av deler av ervervsevnen

§ 3-5. Tidligere uføre

4. Ménerstatning

§ 4-1. Grunnerstatning

§ 4-2. Skadelidtes alder

5. Etteroppgjør ved endringer i ervervmessig uføregrad eller medisinsk invaliditet

§ 5-1. Er erstatningen fastsatt etter § 2-2, kap.3 eller kap.4

6. Erstatning ved dødsfall

§ 6-1. Erstatning til ektefelle eller samboer

§ 6-2. Erstatning til barn ved tap av forsørger

§ 6-3. Erstatning for begravelseskostnader

7. Ikrafttredelse

§ 7-1. Forskriften trer i kraft 1. januar 1991.

Forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. av 21. desember 1990 med hjemmel i lov 16. juni 1989 nr. 65 om yrkesskadeforsikring § 13 annet ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Endret ved forskrift 21 des 2000 nr. 1364.

Kapittel 1. Innledning

§ 1-1. anvendelsesområde

Beregningen av erstatning etter lov 16. juni 1989 nr. 65 om yrkesskadeforsikring skjer etter reglene i denne forskrift. Erstatning for tap av forsørger til andre enn personer som omfattes av forskriften §§ 6-1 og 6-2, skal likevel beregnes etter de alminnelige reglene i lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning § 3-4.

§ 1-2. tilleggserstatning

Skadelidte som ikke fyller vilkårene for ytelser ved yrkesskade etter folketrygdloven kapittel 11, kan kreve tilleggserstatning.

Tilleggserstatningen skal fastsettes slik at skadelidte så langt det er mulig settes i samme stilling som om slike ytelser hadde vært tilstått. Ved fastsettelsen av tilleggserstatningen skal det gjøres fradrag for trygdeytelser og andre ytelser som gir tilsvarende kompensasjon.

§ 1-3. folketrygdens grunnbeløp

Erstatningsberegningen etter forskriften kapittel 3, 4 og 6 skjer etter folketrygdens grunnbeløp (G) på oppgjørstidspunktet, jf. folketrygdloven § 6-2.

§ 1-4. skadelidtes alder

Beregningen skal knyttes til skadelidtes alder ved tidspunktet for oppgjøret. I § 4-2 knyttes beregningen til alderen da skaden eller sykdommen ble

konstatert etter lov om yrkesskadeforsikring § 5 annet ledd tredje punktum. I § 6-1 legges alderen ved dødsfallet til grunn.

Kapittel 2. Påførte og framtidige utgifter, tapt inntekt

§ 2-1. påførte utgifter

Påførte utgifter frem til oppgjørstidspunktet erstattes individuelt, jf. skadeserstatningsloven § 3-1. Skadelidte har krav på renter etter morarenteloven fra én måned etter at krav om dekning av en bestemt utgift er sendt til forsikringssselskapet.

§ 2-2. framtidige utgifter

Framtidige utgifter erstattes individuelt, jf. skadeserstatningsloven § 3-1.

Engangserstatning for gjennomsnittlige framtidige årlige utgifter fastsettes slik:

Skadelidtes alder	Erstatning
Under 35 år	21 ganger årlige utgifter
Mellom 35 og 49 år	19 ganger årlige utgifter
Mellom 50 og 59 år	16 ganger årlige utgifter
Mellom 60 og 69 år	14 ganger årlige utgifter
Over 70 år	8 ganger årlige utgifter

§ 2-3. tapt inntekt

Tapt inntekt i tiden fram til oppgjørstidspunktet erstattes individuelt, jf. skadeserstatningsloven § 3-1. Skadelidte har krav på renter etter morarenteloven i tillegg til erstatningsbeløpet. Renten beregnes særskilt for hvert kalenderår. For inntektstap for et helt kalenderår regnes renten med utgangspunkt 1. juli dette året. Rente løper likevel tidligst fra én måned etter at melding om skadetilfellet er sendt til forsikringssselskapet.

Kapittel 3. Tap av framtidig inntekt

§ 3-1. grunnlaget for beregningen

Grunnlaget for beregningen av det framtidige inntektstapet er den pensjonsgivende inntekt, jf. Folketrygdloven § 6-4, i året før skaden eller sykdommen ble konstatert. Det tas ikke hensyn til begrensning som nevnt i folketrygdloven § 6-4 femte ledd. Hvis skadelidtes antatte pensjonsgivende inntekt, uten skaden eller sykdommen, i året skaden eller sykdommen ble konstatert, gir et høyere grunnlag, legges denne til grunn. Tilsvarende gjelder hvis skadelidte i et senere inntektsår har oppnådd en pensjonsgivende inntekt som gir et høyere grunnlag. Hvis det er særlige holdepunkter for å anta at grunnlaget for beregningen etter første og annet ledd avviker vesentlig fra det som ville vært skadelidtes alminnelige inntektsnivå uten skaden eller sykdommen, skal grunnlaget for beregningen settes til dette nivået.

§ 3-2. grunnerstatning

Grunnerstatningen fastsettes slik:

Inntektsgrunnlaget for beregningen	Grunnerstatning
Til og med 7 G	22 G
Over 7 G til og med 8 G	24 G
Over 8 G til og med 9 G	26 G
Over 9 G til og med 10 G	28 G
Over 10 G	30 G

Fastsettelsen av inntektsgrunnlaget for beregningen skjer i forhold til G den 1. januar i det inntektsåret inntekten er opptjent.

§ 3-3. skadelidtes alder

Erstatningsbeløpet ved 100 prosent ervervsmessig uførhet beregnes slik i forhold til grunnerstatningen:

- Er skadelidte 45 eller 46 år, svarer erstatningen til grunnerstatningen.
- For hvert år skadelidte er over 46 år, gjøres et fradrag som utgjør 5 prosent av grunnerstatningen. Erstatningen skal likevel utgjøre minst 10 prosent av grunnerstatningen.
- Er skadelidte 35-44 år, forhøyes erstatningen for hvert år han eller hun er yngre enn 45 år med 3,5 prosent av grunnerstatningen.
- Er skadelidte 34 år eller yngre, forhøyes erstatningen for hvert år han eller hun er yngre enn 35 år med 2,5 prosent av grunnerstatningen. I tillegg forhøyes erstatningen med 35 prosent av grunnerstatningen.

§ 3-4. tap av deler av ervervsevnen

Har skadelidte bare tapt deler av sin ervervsevne, reduseres erstatningen tilsvarende.

§ 3-5. tidligere uføre

Var skadelidte uavhengig av den aktuelle skaden eller sykdommen 50 % ervervsmessig ufør eller mer, kan han eller hun kreve erstatningen utmålt etter skadeserstatningsloven § 3-1 hvis dette leder til høyere erstatning enn utmåling etter reglene her.

Kapittel 4. Ménerstatning

§ 4-1. grunnerstatning

Grunnerstatningen fastsettes slik:

Medisinsk invaliditet	Grunnerstatning
1. 15 – 24 %	0,75 G
2. 25 – 34 %	1,0 G
3. 35 – 44 %	1,5 G
4. 45 – 54 %	2,0 G
5. 55 – 64 %	2,5 G
6. 65 – 74 %	3,0 G

7. 75 – 84 %	3,75 G
8. 85 – 100 %	4,5 G
9. Skade som er betydelig større enn skade som gir grunnlag for invaliditetsgrad på 100 %	5,5 G

§ 4-2. skadelidtes alder

Ménerstatningen beregnes slik i forhold til grunnerstatningen:

- Er skadelidte 45 eller 46 år, svarer erstatningen til grunnerstatningen.
- For hvert år skadelidte er over 46 år, gjøres et fradrag som utgjør 2 prosent av grunnerstatningen. Erstatningen skal likevel utgjøre minst 50 prosent av grunnerstatningen.
- For hvert år skadelidte er yngre enn 45 år, forhøyes erstatningen med 2 prosent av grunnerstatningen.

Kapittel 5. Etteroppgjør ved endringer i ervervsmessig uføregrad eller medisinsk invaliditet

§ 5-1.

Er erstatningen fastsatt etter § 2-2, kap. 3 eller kap. 4 og skadelidtes ervervsmessige uføregrad eller medisinske invaliditet som følge av ulykken endrer seg vesentlig, kan skadelidte kreve etteroppgjør. Krav om etteroppgjør må framsettes innen fem år etter at oppgjøret var avsluttet. Ved etteroppgjør etter kap. 3 og kap. 4 beregnes først differansen mellom erstatningen skadelidte fikk ved oppgjøret og den erstatningen skadelidte ville ha fått ved oppgjøret om den nye invaliditetsgraden var blitt lagt til grunn. Deretter beregnes tilleggserstatningen på grunnlag av G på det nye oppgjørstidspunktet.

Kapittel 6. Erstatning ved dødsfall

§ 6-1. erstatning til ektefelle eller samboer

Erstatning til ektefelle eller samboer ved dødsfall er 15 G. En person anses ikke som ektefelle etter første ledd når det på dødsfallstidspunktet er avsagt dom for, eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Som samboer etter første ledd regnes

- person som avdøde har levet sammen med i ekteskapslignende forhold hvis det i Folkeregisteret framgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller
- person som hadde felles barn og felles bolig med avdøde.

En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

Dersom avdøde tjenestegjorde i en internasjonal fredsoperasjon på dødsfallstidspunktet, gjelder definisjonen av samboerskap i forskrift av 11.

september 1998 nr. 870 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner § 2 annet ledd. Kravet til samboerskapets lengde, som fremkommer av § 2 annet ledd i forskriften om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner, må være oppfylt på utreisetidspunktet. For hvert år avdøde var over 46 år, reduseres erstatningen etter første ledd med 5 prosent, likevel ikke med mer enn 80 prosent. Den erstatningsberettigede har krav på morarenter etter morarenteloven fra en måned etter at dødsfallet ble meldt til forsikringssselskapet.

§ 6-2. erstatning til barn ved tap av forsørger

Erstatningen fastsettes slik:

Barnets alder da forsørgeren døde	Erstatning	Barnets alder da forsørgeren døde	Erstatning
under 1 år	6,5 G	10 år	3,5 G
1 år	6,0 G	11 år	3,0 G
2 år	6,0 G	12 år	2,5 G
3 år	5,5 G	13 år	2,5 G
4 år	5,0 G	14 år	2,0 G
5 år	5,0 G	15 år	2,0 G
6 år	4,5 G	16 år	1,5 G
7 år	4,0 G	17 år	1,5 G
8 år	4,0 G	18 år	1,0 G
9 år	3,5 G	19 år	1,0 G

Erstatningen beregnes særskilt for hvert barn. Var avdøde eneforsørger, får barnet dobbelt så stor erstatning. Den erstatningsberettigede har krav på morarenter etter morarenteloven fra én måned etter at dødsfallet ble meldt til forsikringssselskapet.

§ 6-3. erstatning for begravelsekostnader

Kostnader ved begravelsen erstattes med 1/2 G. Dette gjelder selv om avdøde ikke etterlater seg personer som har krav på erstatning for tap av forsørger.

Kapittel 7. Ikrafttredelse

§ 7-1. forskriften trer i kraft 1. januar 1991.

Partene kan avtale at reglene i forskriften skal legges til grunn også for skader som er konstatert før ikrafttredelsen.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for de personer eller grupper som

- er angitt i forsikringsbeviset og
- personen er medlem av norsk folketrygd når forsikringstilfellet inntreffer.

2 Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder ved ulykkeskade som inntreffer i forsikringstiden. Forsikringen løper for et år av gangen og fornyes automatisk hvis ikke forsikringstaker eller If har varslet at forsikringen ikke skal fornyes, jf. FAL 12-7.

Dersom forsikringen gjelder deler av døgnet, ved spesielle aktiviteter eller er begrenset på annen måte fremgår det av forsikringsbeviset.

Forsikringen gjelder ved ulykkeskade som inntreffer under organisert, felles dugnadsarbeid, utført i forsikringstiden på dugnadsstedet. Dugnadsarbeidet må være utført i regi av forsikringstaker.

2.1 Opphør av forsikringen

For forsikrede opphører forsikringen på det tidspunktet den forsikrede trer ut av gruppen som avtalen omfatter.

Forsikringen opphører tidligst 14 dager etter at skriftlig påminnelse er sendt fra If eller forsikringstageren. Hvis slik påminnelse ikke er sendt opphører forsikringen to måneder etter at den forsikrede trådte ut av gruppen.

3 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i hele verden.

Er annet avtalt fremgår dette av forsikringsbeviset.

3.1 Avvik fra generelle vilkår

Generelle vilkår punkt 4.8 lempes ved at If svarer for ulykkeskade som oppstår under reise utenfor EØS-området, når innreise fant sted før området ble erklært som risikoområde av Det kongelige norske utenriksdepartement og skaden har sammenheng med krig eller krigslignende handlinger.

If sitt ansvar er likevel begrenset til å omfatte skader som inntreffer de første 30 dagene etter at slik erklæring er gitt.

Denne lempingen gjelder ikke når skader skjer på den norske kontinentalsokkel og Svalbard.

4 Hva forsikringen gjelder

Forsikringen omfatter ulykkeskade som rammer den forsikrede.

Med ulykkeskade forstås fysisk skade på person forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet, "et ulykkestilfelle", som inntreffer i forsikringstiden.

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen kan omfatte:

- Dødsfall
- Medisinsk invaliditet
- Påløpte utgifter

Hvilke av disse dekningene som er omfattet fremgår av forsikringsbeviset.

5.1.1 Dødsfall

Forsikringen omfatter dødsfallerstatning dersom forsikrede dør som følge av en ulykkeskade som har inntrefft i forsikringstiden. Retten til erstatning inntreffer på det tidspunktet forsikrede dør.

Det er forsikringssummen på det tidspunktet ulykkeskaden skjer, som legges til grunn for beregningen av dødsfallerstatningen.

5.1.2 Medisinsk invaliditet

Forsikringen omfatter invaliditetserstatning dersom ulykkeskade har ført til medisinsk invaliditet.

Med medisinsk invaliditet menes den fysiske varige funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker.

Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.4.1997 nr. 373, del 1 §2, del 2 og 3. Invaliditetsgraden fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid, fritidsinteresser eller lignende.

Det er forsikringssummen på det tidspunktet ulykkeskaden skjer som legges til grunn for beregningen av invaliditetserstatningen. Erstatningen utgjør en prosentvis andel av forsikringssummen tilsvarende den medisinske invaliditetsgraden.

5.1.3 Påløpte utgifter

Forsikringen omfatter påløpte utgifter til behandling og reiser som følge av ulykkesskade.

Med påløpte utgifter menes rimelige og nødvendige behandlingsutgifter i Norden som er påløpt de to første årene etter ulykkesskaden, til:

- lege og tannlege
- medisiner og forbindingssaker foreskrevet av lege eller tannlege
- kiropraktor- og fysioterapeutbehandling foreskrevet av lege
- privat CT eller MR foreskrevet av lege og forhåndsgodkjent av If
- reiseutgifter til og fra hjemstedet for nødvendig behandling

Ved tannskader hos barn under 18 år refunderes også, etter forhåndsgodkjenning av If, utgifter til første permanente tannbehandling (bro, krone o.l.) selv om sluttbehandlingen må utsettes ut over to år på grunn av barnets alder. Oppgjør skal likevel skje senest ti år etter utgangen av det året skaden inntraff, basert på kostnadsoverslag fra tannlege og/eller tanntekniker.

Det er en forutsetning at utgiftene ikke kan kreves dekket fra annet hold.

Forsikringen omfatter likevel ikke:

- behandlingsutgifter ved tannskade som følge av tygging eller biting
- merutgifter til undersøkelse, behandling eller opptrening i private helseinstitusjoner eller hos
- privatpraktiserende leger/behandlere uten offentlig refusjonsrett
- utgifter til hjelpemidler
- redningsaksjoner og transport fra skadestedet.

5.2 Hvilke begrensninger som gjelder

5.2.1 Uaktsom fremkalling av forsikringstilfellet

Er forsikringstilfellet fremkalt og/eller har omfanget av forsikringstilfellet økt som følge av grov uaktsomhet, kan If sitt ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det bl.a. legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet og om forsikrede var i selvforskyldt rus.

5.2.2 Skade ved medisinsk behandling eller bruk av medikamenter

Forsikringen omfatter ikke ulykkesskade forårsaket ved medisinsk undersøkelse, behandling, o.l. eller ved inntak av medikamenter, med mindre den forsikrede er blitt behandlet på grunn av en ulykkesskade som If svarer for.

5.2.3 Begrensninger ved sykdom, smitte og andre særlige tilstander

Forsikringen omfatter ikke ulykkesskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg for skader som oppstår i forbindelse med epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag e.l.

Forsikringen omfatter heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak:

- slagtilfelle
- hjerteinfarkt
- kreft
- smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart
- brudd i ryggvirvel el. ryggstøyle, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse
- infeksjonssykdommer, med mindre infeksjonen har kommet gjennom en vevsskade som følge av
- en ulykkeshendelse.

Stikk og bitt av insekt regnes ikke som ulykkeshendelse.

5.2.4 Slagsmål og forbrytelse

Forsikringen omfatter ikke ulykkesskade som skyldes at den forsikrede:

- frivillig deltar i slagsmål eller forbrytelse, eller
- er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen deltakelse i straffbar handling.

5.2.5 Forgiftning

Forsikringen omfatter ikke ulykkesskade som skyldes forgiftning gjennom mat, drikke eller nytelsesmidler.

5.2.6 Tannskader

Tannskader gir ikke rett til invaliditetserstatning.

5.2.7 Arr og vansiring

Forsikringen gir ikke rett til utbetaling ved arr og vansiringsom gir invaliditetsgrad på mindre enn 15%.

5.2.8 Psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker o.l.

Forsikringen gir ikke rett til utbetaling for psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker o.l. som omfattes av diagnosekodene fra og med F00 til og med F99 i henhold til ICD-10*, og følger av slike.

* Den internasjonale statistiske klassifikasjonen av sykdommer og beslektede helseproblemer, 10. revisjon med senere endringer, fastsatt av Verdens Helseorganisasjon.

6 Forsikringssum

7 Egenandel

8 Sikkerhetsforskrifter

For denne forsikringen gjelder ingen spesielle sikkerhetsforskrifter.

9 Den forsikredes plikt ved skade

9.1 Melding om skade

9.1.1 Melding om skade

Melding om forsikringstilfelle skal skje så snart som mulig, og kan gjøres på en av følgende måter:

- Melding til arbeidsgiver
- Til If direkte ved bruk av skademelding på Ifs hjemmeside www.if.no under "Bedrift"
- Kontakt personskadeavdelingen i If, tlf. 02400 (hele døgnet)

Meldefristen etter lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL) § 18-5 er 1 år.

9.2 Opplysningsplikt og dokumentasjon

Den som vil fremme krav mot If plikter å fremskaffe de opplysninger, og den dokumentasjon som er nødvendig for behandling av saken.

9.3 Samvirkende årsaker

Erstatningen reduseres forholdsmessig hvis andre forhold, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til det forhold som gir rett til utbetaling under forsikringen.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

10.1 Medisinsk invaliditet

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den invaliditetsgraden som ulykkesskaden representerer, og avtalt forsikringssum.

Dersom et ulykkestilfelle fører til flere skader på samme person, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering, på samme måte som for yrkesskade (*kalt reduksjonsmetoden*).

Dersom ulykkesskaden øker en tidligere funksjonsnedsettelse, gjøres fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse.

Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditetsgraden blir høyere enn det skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning, se punktet «Samvirkende årsaker».

10.1.1 Når invaliditetserstatningen utbetales

Invaliditetserstatningen kommer til utbetaling når forsikringstilfellet er inntruffet, If har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Forsikringsutbetalingen tilfaller den forsikrede.

10.2 Påløpte utgifter

Behandlingsutgiftene kommer til utbetaling når If har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon for utgiftene. Behandlingsutgiftene må dokumenteres med originale bilag.

Behandlingsutgifter dekkes bare som om forsikrede hadde vært medlem av norsk folketrygd.

Forsikringsutbetalingen tilfaller den forsikrede eller forsikringstaker, avhengig av hvem av dem som er ansvarlig for utlegget.

10.3 Dødsfall

Dødsfallerstatningen kommer til utbetaling når dødsfallet er inntruffet, If har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Medfører ulykkesskaden at forsikrede dør innen to år etter skadedato, betales dødsfallerstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade, kommer til fradrag.

Dør den forsikrede av annen årsak innen to år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfall- eller invaliditetserstatning.

Dør den forsikrede senere enn to år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som ulykkesskaden ville ha medført.

10.3.1 Hvem dødsfallerstatningen tilfaller

Erstatningsutbetalingen ved dødsfall tilfaller avdødes ektefelle.

Har avdøde ikke ektefelle tilfaller erstatningen avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

En person anses ikke som ektefelle når det på dødsfallstidspunktet er avsagt dom for eller gitt bevilning til separasjon eller skilsmisse.

Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Som samboer regnes en person som den forsikrede lever sammen med i ekteskapsliknende forhold, hvis det i Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller en person som har felles barn og felles bolig med den forsikrede.

En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på det tidspunkt forsikringstilfellet inntraff forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

En person regnes ikke som samboer lenger enn til det tidspunkt det foreligger faktisk samlivsbrudd eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon av annen grunn ikke lenger er oppfylt.

10.3.2 Begunstigelse

Ønsker forsikrede at utbetalingen ved død skal tilfalle spesielt utpekte personer, må dette avtales med If.

11 Betaling

Forsikringstakeren innbetaler premie til If samlet for alle forsikrede arbeidstakere, første gang ved avtaleinngåelse, og deretter hver gang forsikringsavtalen fornyes. Jf. forsikringsvilkårene.

Forsikringstakeren innbetaler premie til If, første gang ved avtaleinngåelse, og deretter hver gang forsikringsavtalen fornyes. Jf. forsikringsvilkårene.

12 Klagebehandling

Hvis du er uenig i Ifs avgjørelse, kan saken bringes inn for Ifs Kundeombud eller Finansklagenemnda, jf. vilkårene.

Kundeombudet	Telefon 02400
If Skadeforsikring	www.if.no (Velg "Kundeombud" i menyen)
Postboks 240	
1326 Lysaker	
Besøksadresse: Drammensv. 264, 0283 Oslo	

Retten til å kreve nemndbehandling

Du kan også rette klager som omhandler forsikringsavtalen til:

Finansklagenemnda (FinKN)	Telefon 23 13 19 60
Drammensv. 145, 5 etg.	
0277 Oslo	

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringstaker må ha vanlig bosted, eller for næringsdrivende, ha hovedsete eller filial i Norge. Motorvogn som er registreringspliktig skal være registrert i Norge.

Lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL) §7-1 er fraveket.

1.1 Ansvar

Omfatter den som er nevnt i forsikringsbeviset og enhver rettmessig bruker/passasjer/fører av motorvognen.

1.2 Psykologisk førstehjelp

Omfatter

- eiere som er aktivt arbeidende i bedriften
- alle ansatte, deres ektefelle og andre medlemmer av den faste husstand som ifølge Folkeregisteret har felles adresse med sikrede og gjelder både under arbeid og i fritid.

1.3 Fører- og passasjerulykke

Når det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt fører- og passasjerulykkesforsikring, omfatter forsikringsavtalen rettmessig fører og dennes passasjerer i det tillatte antall som fremgår av motorvognens vognkort og som befinner seg i eller på motorvognen. Føreren og eventuelle passasjerer er å anse som de sikrede.

Under øvelseskjøring anses læreren som fører og eleven som passasjer.

2 Når forsikringen gjelder

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av Ifs representant. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at kjøretøyet er solgt, vraket eller stjålet, se forsikringsbeviset.

Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtakelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke når den nye eier har tegnet forsikring.

Forsikringen opphører også ved manglende innbetaling av "Trafikkavgift til staten" som If krever inn til staten for alle registrerte kjøretøy under 7 500 kg, som er forsikret i If. Betaling av avgift er en forutsetning for forsikringsavtalen.

2.1 Ansvar

For skader som inntreffer i forsikringstiden.

2.2 Psykologisk førstehjelp

Melding om behov for psykologisk førstehjelp må være gitt innen 12 måneder etter den aktuelle hendelsen.

2.3 Fører- og passasjerulykke

For skader som inntreffer i forsikringstiden.

3 Hvor forsikringen gjelder

3.1 Psykologisk førstehjelp

Forsikringen gjelder hendelser i hele verden, men ikke ved sammenhengende opphold utenfor Norden i mer enn 12 måneder.

3.2 Fører- og passasjerulykke

Forsikringen gjelder i det området som er fastsatt for ansvarsforsikringen av den motorvogn som er nevnt i forsikringsbeviset.

4 Hva som er forsikret

4.1 Ansvar

Ansvarsskadeerstatning i henhold til lov 3. februar 1961 om ansvar for skade som motorvogner gjør Bilansvarsloven.

Eventuelle utvidelser er nevnt nedenfor.

4.2 Psykologisk førstehjelp

I forbindelse med skade under denne forsikringsavtalen kan det dekkes omkostninger til psykologisk førstehjelp. Det kan ikke kreves erstatning etter mer enn en forsikringsavtale for psykologisk førstehjelp selv om sikrede skulle være omfattet av flere avtaler.

4.3 Fører- og passasjerulykke

Omfatter erstatning for personskade utover trafikkskadeerstatningen etter bestemmelsene i henhold til Bilansvarsloven.

If svarer for ulykkeskade som rammer den sikrede person når denne befinner seg i eller på motorvognen. Er motorvognen den direkte årsak til skaden, svarer If også for ulykkeskade som rammer føreren eller hjelper som er med motorvognen og som utfører arbeidsoppgaver i forbindelse med bruken (håndtlanger, billettør, guide, portør eller liknende) når denne befinner seg utenfor motorvognen.

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

5.1.1 Ansvar

Forsikringen gjelder for person- og tingskader i henhold til Bilansvarslovens regler som følge av bruk av den forsikrede motorvognen. Videre omfatter forsikringen annet erstatningsrettslig ansvar som måtte oppstå som følge av bruk av motorvognen - unntatt for skade på gods som blir ført med motorvognen.

Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS) gjelder norske regler, dersom disse gir bedre dekning.

5.1.2 Psykologisk førstehjelp

Psykiske reaksjoner som skyldes plutselig og uforutsett hendelse knyttet til bruk av forsikret motorvogn. Slike hendelser kan være ran, vold, trafikkulykke, o.l. Dekningen gjelder også når forsikrede er til stede ved slik hendelse, uten selv å være fysisk skadet.

5.1.3 Fører- og passasjerulykke

- Medisinsk invaliditet
Har ulykkesskaden ført til medisinsk invaliditet betales det invaliditetserstatning. Retten til erstatning inntreer når ulykkesskaden skjer.
- Dødsfall
Har ulykkesskaden ført til dødsfall, utbetales det dødsfallserstatning. Retten til erstatning inntreer når ulykkesskaden skjer.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.1 Psykologisk førstehjelp

Omfatter ikke

- psykiske arbeidsskader som har oppstått som følge av den forsikredes normale arbeidsvilkår eller hendelser som skyldes at forsikrede har
- deltatt i ekstremsport, ekspedisjon o.l.
- medvirket til en forbrytelse
- inntatt berusende eller bedøvende middel
- har deltatt i væpnede styrker utenfor Norge
- begått selvmordsforsøk
- problemer med samlivsforhold
- arbeidsfunksjon i U-hjelp e.l.
- arbeidsfunksjon som utryknings sjåfør eller medhjelper på slike motorvogner.

5.2.2 Fører- og passasjerulykke

Omfatter ikke

- passasjerer som er med motorvognen mot betaling
- adgang til å oppnevne begunstiget eller å overdra, pantsette eller på annen måte å stille et krav som sikkerhet for gjeld
- psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser
Forsikringen gir ikke rett til utbetaling for psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser selv om slike kan føres tilbake til en ulykke med den forsikrede motorvogn.
- sykdom og andre særlige tilstander
Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg, for eksempel skader som oppstår i forbindelse med epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag e.l.

Forsikringen omfatter heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak:

- slagtilfelle
- hjerteinfarkt
- kreft
- smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggsøylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse.
- arr og vansiring
Forsikringen gir ikke rett til utbetaling ved arr og vansiring som gir invaliditetsgrad på mindre enn 15 %.
- slagsmål, forbrytelser og gjengjeldelsesforhold
Forsikringen omfatter ikke ulykkesskade som skyldes at den forsikrede frivillig deltar i slagsmål eller forbrytelse/forseelse og er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen medvirkning til straffbar handling
- forsett
Er forsikringstilfellet forsettlig fremkalt, er If ikke ansvarlig. If er likevel ansvarlig dersom den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. If svarer uansett ikke for selvmord eller forsøk på selvmord som skyldes sinnslidelse. Dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at selvmordet skyldes en akutt sinnsvirring - som skyldes en ytre årsak - og ikke en sinnslidelse, er If likevel ansvarlig.
- uaktsomhet
Er forsikringstilfellet grovt uaktsomt fremkalt og/eller omfanget av det er økt som følge av grov uaktsomhet, kan Ifs ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det bl.a. legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet og om forsikrede var i selvselvforstyldt rus. Jf FAL § 13-9

5.2.3 Ansvar for skade etter naturmangfoldloven

Forsikringen omfatter ikke skader etter lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), av 1.7.2009.

6 Forsikringssummer

6.1 Ansvar

If dekker erstatningsansvar etter Bilansvarsloven

- inntil 10 000 000 kr ved skade på ting.

Videre omfatter forsikringen annet erstatningsrettslig ansvar som måtte oppstå som følge av bruk av motorvognen - unntatt for skade på gods som blir ført med motorvognen

- inntil 10 000 000 kr.

Samlet 20 000 000 kr for hvert skadetilfelle.

I tillegg dekker If erstatningsansvar etter Bilansvarsloven med

- ubegrenset beløp ved personskade.

6.2 Psykologisk førstehjelp

Erstatningen dekker inntil 10 behandlingstimer hos psykolog eller annet helsepersonell i Norge.

6.3 Fører- og passasjerulykke

- medisinsk invaliditet
Forsikringssummen er 200 000 kr for hver skadet person. Erstatningen utgjør en prosentvis andel av forsikringssummen tilsvarende den medisinske invaliditetsgraden.
- dødsfall
Forsikringssummen er 100 000 kr så fremt forsikrede da denne døde, hadde ektefelle/registrert partner/samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er Ifs erstatningsplikt begrenset til 20 000 kr.

7 Egenandeler

Dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset fratrekkes den egenandel som fremgår av punktene nedenfor i erstatningsoppgjøret. Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.

Utbetaler If ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsavtaler, trekkes bare en egenandel - den høyeste. Det samme gjelder også dersom skadetilfellet fører til fradrag av flere egenandeler etter disse vilkår.

7.1 Psykologisk førstehjelp

Ingen egenandel

7.2 Fører- og passasjerulykkesskade

Ingen egenandel

8 Sikkerhetsforskrifter og endring av risiko

Motorvognens fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis, sertifikater og attester myndighetene krever for den klasse og brukstype motorvognen tilhører.

8.1 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskriftene

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til en hver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan If være helt eller delvis uten ansvar (jf. FAL § 4-8).

9 Forsikredes plikter ved skadetilfelle

Når skade er inntruffet, skal skaden meldes til If uten ugrunnet opphold og senest innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som If trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

- brann-, tyveri-, hærverk- og personskade skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes til politiet dersom If forlanger det.
- skademelding skal inneholde bedriftens organisasjonsnummer eller sikredes fødselsnummer (11 siffer).
- ved tap av utstyr ut over motorvognens seriemessige utførelse, må sikrede legge frem dokumentasjon for dette.
- If har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.
- når If har betalt erstatning, plikter sikrede på anmodning å overdra de erstattede gjenstander fri for heftelser.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

10.1 Ansvar

Person- og tingskader erstattes i henhold til Bilansvarsloven.

10.2 Psykologisk førstehjelp

Ved behov for psykologisk førstehjelp, meldes dette til Psykologvakten på tlf 22 96 50 07 som har døgnvakt.

Erstatningen dekker kostnadene for inntil 10 behandlingstimer per forsikrede og hendelse. Behandling skjer i Norge ved psykolog/annet helsepersonell anvist av Psykologvakten.

Hjemreiser fra utlandet og reiser i utlandet dekkes ikke.

Ran, overfall og voldtekt skal meldes til Politiet.

10.3 Fører- og passasjerulykke

10.3.1 Fellesregler

- lege- og spesialisterklæringer
Den forsikrede og If har rett til å innhente lege- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Dersom If finner det nødvendig å innhente legerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig. Dersom den forsikrede befinner seg utenfor Norge kan If kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning foreligger. Legens honorar betales av If.
- samvirkende årsaker
Erstatningen reduseres forholdsmessig dersom andre forhold, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til medisinsk invaliditet eller til at den forsikrede dør.

10.3.2 Når erstatningen utbetales og hvordan den beregnes

- medisinsk invaliditet
Invaliditetserstatningen kommer til utbetaling når forsikringstilfellet er inntruffet, If har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den invaliditetsgraden som ulykkesskaden representerer og forsikringssummen.

Dersom et ulykkestilfelle fører til flere skader på samme person, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering. Dersom ulykkesskaden øker en tidligere funksjonsnedsettelse, gjøres fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditetsgraden blir høyere enn det skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning. Se også ovenfor - samvirkende årsaker.

- dødsfall
Dødsfallserstatningen kommer til utbetaling når dødsfallet er inntruffet, If har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Medfører ulykkesskaden at forsikrede dør innen to år etter skadedato, betales dødsfallerstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade, kommer til fradrag.

Dør den forsikrede av annen årsak innen to år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfall- eller invaliditetserstatning.

Dør den forsikrede senere enn to år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditets erstatning etter den invaliditetsgrad som ulykkesskaden ville ha medført.

10.3.3 Hvem utbetalingen går til

- medisinsk invaliditet
Forsikringsutbetalingen tilfaller den forsikrede.
- dødsfall
Utbetalingen av forsikringssummen følger bestemmelsene i FAL kap 15: Hovedregler: Forsikringsutbetalingen tilfaller forsikringstaker.

Er forsikringstaker og forsikrede samme person, tilfaller forsikringsutbetalingen avdødes ektefelle/registrerte partner.

Har ikke avdøde slike, eller er de ikke lenger i live, tilfaller utbetalingen avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

En person anses ikke som ektefelle/registrert partner etter avsnittet ovenfor når det på dødsfallstidspunktet er avsagt dom for eller gitt bevilging til separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Dersom samboer er oppnevnt som begunstiget uten å være navngitt, skal med slik samboer forstås

- person som avdøde på dødsfallstidspunktet levde sammen med i ekteskapsliknende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller
- person som hadde felles barn og felles bolig med forsikrede.

En person regnes likevel ikke som samboer etter dette avsnitt dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås, eller det er åpenbart at faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

10.4 Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at If har avsendt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen If.

10.5 Regress

Har If måttet foreta utbetaling for dekning av skade som det etter forsikringsvilkårene ikke svarer for eller dersom forsikringen ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til If. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om motorvognens tilstand i forbindelse med skade.

11 Reduksjon/tillegg (bonus/malus)

Definisjoner for Person

Barn

Med barn menes den forsikredes egne barn samt andre barn som forsørges av forsikrede og er opptatt i hans/hennes husstand.

Ektefelle

Med ektefelle menes person som har inngått lovformelig ekteskap eller partnerskap med den forsikrede.

En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilning til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Ervervserstatning

Ervervserstatning er en erstatning som ytes på grunnlag av varig arbeidsuførhet.

Ervervsuførhet

Med ervervsuførhet menes helt eller delvis varig tap av inntektsevnen.

Forfallstidspunkt

Forsikringen forfaller til utbetaling når et forsikringstilfelle er inntruffet og krav om erstatning er meldt.

Forsikrede

Med forsikrede menes den hvis liv eller helse forsikringen er knyttet til – vanligvis den ansatte, men kan også omfatte ektefelle/samboer og barn.

Forsikringstaker

Med forsikringstaker menes den (arbeidsgiver) som inngår forsikringsavtalen med forsikringsselskapet.

Forsikringstiden

Forsikringstiden er den tiden den avtalte forsikringen er i kraft. Forsikringen fornyes for ett år av gangen. For den enkelte forsikrede menes med forsikringstiden den perioden vedkommende tilhører den gruppe forsikringsavtalen omfatter.

Forsikringstilfellet

Det tidspunkt sykdom eller ulykke utløser rett til en forsikringsytelse.

G

Med G menes Folketrygdens grunnbeløp.

Konstateringstidspunkt

Konstateringstidspunkt ved yrkesskader anses konstatert på det første tidspunkt da skadelidte enten:

- døde av skaden eller sykdommen uten å ha søkt legehjelp
- første gang søkte legehjelp for skaden eller sykdommen, eller
- første gang meldte krav til If på grunn av skaden eller sykdommen

Medisinsk invaliditet

Med medisinsk invaliditet menes den fysiske funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker.

Menerstatning

Menerstatning er en erstatning som ytes på grunnlag av varig medisinsk invaliditet.

Samboer

Som samboer regnes:

person som den forsikrede lever sammen med i ekteskapsliknende forhold, hvis det i Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller person som har felles barn og felles bolig med den forsikrede.

En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på det tidspunkt forsikringstilfellet inntraff forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap/partnerskap kunne inngås.

En person regnes ikke som samboer lenger enn til det tidspunkt det foreligger faktisk samlivsbrudd eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon av annen grunn ikke lenger er oppfylt.

Yrkesskade/yrkessykdom

Med yrkesskade og yrkessykdom forstås skade og sykdom som omfattes av § 10 og 11 i lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65, dvs. skade og sykdom som arbeidstakere påføres i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden.